

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 18.5.2006
KOM(2006) 213 lõplik

2005/0090 (CNS)

Muudetud ettepanek

NÕUKOGU MÄÄRUS

millega muudetakse määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. TAUST

Nõukogu võttis ümbersõnastatud finantsmääruse (FM) ühehäälselt vastu 2002. aasta juunis pärast edukat lepitusmenetlust Euroopa Parlamendiga ja märkimisväärse panuse saamist Euroopa Kontrollikojal. 2002. aasta detsembris võttis komisjon pärast institutsioonidega peetud ulatuslikke läbirääkimisi vastu ümbersõnastatud finantsmääruse rakenduseeskirjad (RE). Mõlemad õigusaktid, mida kohaldatakse kõikide institutsioonide suhtes, jõustusid 1. jaanuaril 2003.

Vastavalt finantsmääruse artiklile 184 vaadatakse finantsmäärus läbi iga kolme aasta tagant või siis, kui see osutub vajalikuks. Selle kohustuse täitmiseks võttis komisjon 3. mail 2005. aastal vastu ettepaneku finantsmääruse läbivaatamiseks.

Vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 279 saadeti komisjoni ettepanek konsulteerimiseks Euroopa Parlamendile ja arvamuse saamiseks kontrollikojale. Teavitati ka teisi institutsioone.

Institutsioonidevahelise konsulteerimise tulemused on järgmised:

- a) Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, kelle aramus ei ole EÜ asutamislepingu artikli 279 kohaselt nõutav, esitas 2005. aasta oktoobris üldjoontes soodsa arvamuse.
- b) Kontrollikoda esitas üldjoontes soodsa arvamuse 2005. aasta detsembris, kuid leidis, et läbivaatamine on liiga ulatuslik, ning väljendas muret mõnes konkreetses valdkonnas.
- c) Euroopa Parlament pani oma muudatusettepanekud hääletusele 15. märtsi 2006. aasta plenaaristungil. Parlament esitas 134 muudatusettepanekut, mis kujutab endast kaugelt kõige olulisemat panust komisjoni ettepanekule.
- d) Nõukogu viis komisjoni ettepaneku esimese lugemise lõpule 2006. aasta märtsis.

Komisjon on pidanud ka ulatuslikke konsultatsioone kodanikuühiskonna esindajatega ja eelkõige valitsusväliste organisatsioonidega raskuste osas, millega neil on tulnud finantsmääruse rakendamisel kokku puutuda (arutelud majandus- ja sotsiaalküsimuste nõukogus ja EPs ning kohtumised komisjoni talitustega).

Komisjon algatab muudetud ettepaneku esitamise finantsmääruse läbivaatamise kohta, kaasates sellesse laias ulatuses teiste institutsioonide arvamused ja võttes arvesse kodanikuühiskonna esindajate väljendatud probleeme. Muudetud ettepanek peaks aitama saavutada institutsioonide vahel konsensuse, sest selles võetakse arvesse institutsioonide esitatud kõige olulisemaid nõudmisi ja vähendatakse valdkondi, mille korral esinevad eriarvamused, seda eriti parlamendi ja nõukogu vahel.

Tuletatakse meelde, et vastavalt finantsmääruse artiklile 184 on parlamendi nõudmisel enne läbivaadatud finantsmääruse nõukogupoolset vastuvõtmist vajalik nõukogu ja parlamendi vaheline lepitusmenetlus (4. märtsi 1975. aasta ühisdeklaratsiooni tähenduses), milles komisjon pakub oma aktiivset abi. Eesmärk on jõuda muudetud ettepaneku suhtes

kokkuleppele 2006. aasta esimesel poolel. See jätab komisjonile võimaluse kasutada 2006. aasta teist poolt finantsmääruse läbivaatamisega seotud rakenduseeskirjade ettevalmistamiseks, nii et mõlemad määrused saaksid jõustuda 1. jaanuaril 2007.

2. KOMISJONI MUUDETUD ETTEPANEK FINANTSMÄÄRUSE LÄBIVAATAMISEKS

Komisjon teeb ettepaneku oma algses ettepanekus muudatuste tegemiseks, et võtta arvesse teiste institutsioonide arvamusi ja esimese lugemise käigus nõukogus tehtud märkusi. Muudatustega ei muudeta komisjoni algse ettepaneku ja selle peamiste elementide põhistruktuuri. Nendega säilitatakse finantsreformi *acquis'* ja luuakse parem tasakaal finantshuvide kaitse ning halduskulude ja kasutajasõbralike menetluste proportsionaalsuse vahel.

Vastavalt muudetud või läbivaadatud ettepanekute esitamise eeskirjadele¹ on komisjoni esimesse ettepanekusse (KOM (2005) 181 (lõplik)) tehtud muudatused tähistatud selliselt, et välja jäetud tekst on märgitud *läbikriipsutusega* ja *uus* või *muudetud* tekst *rasvase kirja* ja *allajoonimisega*.

3. SELGITUSED PÕHILISTE MUUDATUSTE KOHTA

3.1. Eelarvepõhimõtted

- a) Välja jäetakse artiklis 8 ettepanekud muudatus, mille kohaselt ettemakstud omavahendeid peaks käsitlema järgmise eelarveaasta tuluna, sest nõukogu väljendas selle muudatuse suhtes oma negatiivset seisukohta.
- b) Erandliku meetmena säilitatakse võimalus siduda häda- ja humanitaarabiks mõeldud assigneeringuid eelnevalt kulukohustustega, kuid täpsustatakse, et eelarvepädevaid institutsioone peaks sellisest kulukohustustega sidumisest seejärel teavitama (parlamendi muudatusettepanek nr 30).
- c) Artiklites 11 ja 18 ajakohastatakse ristviiteid, et tagada tekstisisene järjepidevus.
- d) Vastavalt nõukogu artikli 19 kohta väljendatud seisukohale piirdub eelarvepädevate institutsioonide loa nõue annetustega, millega kaasnevad rahalised kulutused, mis ületavad 10% tehtud annetusest. Seega säilitatakse eelarvepädevate institutsioonide õigused, järgides samal ajal ka proportsionaalsuse põhimõtet, mida nõudis parlament.
- e) Seoses muude institutsioonide kui komisjon poolse assigneeringute ümberpaigutamisega palus parlament säilitada *status quo* (parlamendi muudatusettepanek nr 30). Artiklit 22 on vastavalt muudetud. Teatavad muude institutsioonide ümberpaigutusi käsitlevad sätted on aga õiguskindluse ja teksti parema loetavuse huvides viidud rakenduseeskirjadest üle finantsmäärusesse.

---

¹ SEC (1999) 1224, 23.7.1999.

- f) Seoses komisjoni ümberpaigutustega on vaja võimaldada teatavat paindlikkust ümberpaigutuste osas, mis seonduvad eelarveaasta kolme viimase kuu jooksul kantud personalikuludega. Sel eesmärgil peaks komisjon otsustama kõnealuste assigneeringute üle iseseisvalt 10% ulatuses assigneeringutest ja teavitama eelarvepädevaid institutsioone järgmisel kuul (artikli 23 lõike 1 teine lõik). Käesolevasse ettepanekusse on osaliselt kaasatud parlamendi muudatusettepanekud nr 39, 41 ja 42. Samal ajal peaks komisjonil tõhususe huvides (viivituste vältimiseks) õigusliku aluse vastuvõtmise järel olema lubatud otsustada iseseisvalt reservi pandud assigneeringute puhtalt mehhaaniliste ümberpaigutuste üle, kui eelarve on vastu võetud õigusliku aluse puudumisel (artikli 23 lõike 1 punkt d), kuid komisjon peaks eelarvepädevaid institutsioone kõnealustest ümberpaigutustest seejärel teavitama (parlamendi muudatusettepanek nr 40). Lõikes 2 ajakohastatakse ristviiteid.
- g) Artiklis 26 on tehtud ettepanek sõnastuse muutmiseks, võttes arvesse muutusi finantsmääruse II osa terminoloogias.
- h) Kooskõlas parlamendi muudatusettepanekuga nr 50 laiendatakse finantssegitusi käsitleva artikli 28 kohaldamisala, et see hõlmaks seadusandlikke ettepanekuid, mille liikmesriigid on esitanud Euroopa Liidu lepingu kohaselt, ja seadusandlikes ettepanekutes tehtud olulisi muudatusi, mis mõjutavad eelarvet.
- i) Vastavalt parlamendi muudatusettepanekutele nr 45–48 on Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte nõuetekohast kajastamist leidnud finantsmääruse uues peatükis 7a.
- j) Vastavalt parlamendi muudatusettepanekule nr 52, mis käsitleb 2004. aasta eelarve täitmise kinnitamise aruannet, tuleb läbipaistvust suurendada, andes teavet ühenduse vahenditest abi saajate kohta, olenemata eelarve täitmise viisist.
- k) Vastavalt Euroopa Kontrollikoja² arvamusele nr 2/2004, Euroopa Parlamendi³ ja nõukogu⁴ poolsele tulemusliku ja tõhusa ühtse sisekontrolli raamistiku toetusele ning kohustusele, mille komisjon on võtnud oma tegevuskavas⁵, lisatakse II jaotises 9. peatükki uus eelarvepõhimõtte. Uue põhimõtte eesmärk on parandada eelarve täitmist, toimingute tulemuslikkust ja tõhusust, finantsaruandluse usaldusväärsust, ühenduste finantshuvide kaitset ning aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrapärasusega seotud riskide haldamist selliselt, et oleks tagatud aktsepteeritav riskitase. Artiklites 60, 66 ja 86 kasutatud terminoloogiat on sellele vastavalt muudetud.

---

² ELT C107/1, 30.4.2004 (arvamus „ühiekordse audiitorkontrolli kohta“).

³ Euroopa Parlamendi 2004. aasta eelarve täitmist kinnitava resolutsiooni punktid 8, 20, 83, 86 ja 87 ning parlamendi muudatusettepanek nr 52.

⁴ Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 8. novembri 2005. aasta järeldused – SI(2005)1015, 8. lisa, eelkõige lõiked 4, 6, 15 ja 17.

⁵ 17. jaanuari 2006. aasta tegevuskava ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks (COM(2006)0009), meetmed 2 ja 4.

- l) Seoses parlamendi muudatusettepanekuga nr 51 eelarve märkuste suhtes võetud järelmeetmete kohta kinnitab komisjon oma valmisolekut esitada parlamendile mis tahes teave, mille nõudmist parlament võib artikli 182 kohaselt asjakohaseks pidada.

3.2. Eelarve koostamine ja struktuur

- a) Kooskõlas uue tulemusliku ja tõhusa ühtse sisekontrolli eelarvepõhimõttega tuleks tegevusaruandesse lisada teave vigade aktsepteeritava riski kohta (artikkel 33).
- b) Kooskõlas kontrollikoja arvamusega lisatakse esialgsele eelarveprojektile lisatud töödokumentidele maksegraafikute koondaruanne (artikkel 33).
- c) Artiklite 26, 45 ja 46 muudatused säilitatakse kooskõlas ettepanekuga võtta vastu uus kord välistegevuse tagatisfondi vahendite tagamiseks⁶. Lõpptulemus on olnud seadusandja seisukohast ettepanud korra suhtes.

3.3. Eelarve täitmine – eelarve täitmise viisid (artiklid 48–57)

- a) Vastavalt nõukogu nõudmisele on selguse huvides tehtud mõned kohandused artiklisse 49, et paremini kajastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) eripärasid ja võimaldada kriisidele reageerimise ELi meetmete kiiremat rahastamist. Kuna kulude teostamise aluseks on nõukogu vastuvõetud põhiõigusakt, näib olevat asjakohasem määratleda asjakohased EÜ asutamislepingule ning Euroopa Liidu lepingu V ja VI jaotisele vastavad põhiõigusaktid rakenduseeskirjade (kus need on praegu määratletud) asemel finantsmääruse artiklis 49. Lisaks sellele lisatakse erisäte, et nõuetekohaselt kajastada seda, mis liiki ettevalmistavaid meetmeid võib ÜVJP raames rakendada.
- b) Kooskõlas parlamendi muudatusettepanekuga nr 59 täpsustatakse artiklis 50, et institutsioonid täidavad oma eelarveosi kinnitatud assigneeringute piires.
- c) Selguse huvides struktureeritakse artikkel 53 ümber ja jagatakse mitmeks artiklits – üks üldine artikkel ja neli artiklit, mis vastavad erinevatele eelarve täitmise viisidele. Tehtud muudatustes võetakse arvesse parlamendi muudatusettepanekuid nr 60 ja 61. Ka on kooskõlas parlamendi muudatusettepanekuga nr 62 ja nõukogu mitme esinduse esitatud nõudmistega lubatud asutuste, sealhulgas "siseriiklike asutuste" kasutamine detsentraliseeritud eelarve täitmisel.
- d) Järgides uut institutsioonidevahelist kokkulepet (punkt 44), esitavad liikmesriigid ühenduse vahendite ühtse sisekontrolli tugevdamiseks eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega komisjonile iga-aastase asjakohasel riiklikul tasandil koostatud kokkuvõtte olemasolevatest audititest ja kinnitustest.

---

⁶ KOM(2005) 130 (lõplik), 5.4.2005.

- e) Ühenduse asutustele ülesannete delegeerimise võimaluste laiendamiseks täiendatakse artikli 54 lõike 2 punkti b, lisades eelkõige Euroopa Investeeringuspanga ja Euroopa Investeeringufondi, et võimaldada neil täita spetsiifilisi ülesandeid, mis nõuavad kõrget spetsialiseerituse ja ekspertteadmiste taset, eelkõige artikli 108 lõike 2 punktis c osutatud vahendite haldamiseks.

3.4. Finantsjuhtimises osalejad (artiklid 58–68)

- a) Artikli 60 lõiget 7, milles täpsustatakse eelarvehendite käsutajate iga-aastase tegevusaruande sisu, on muudetud vastavalt parlamendi muudatusettepanekule nr 66.
- b) Kooskõlas parlamendi muudatusettepanekuga nr 68 antakse peaarvepidajale raamatupidamisaruannete tõendamisel õigus teha raamatupidamisaruannete suhtes selliseid kontrole, nagu ta vajalikuks peab, ja teha reservatsioone.
- c) Artiklis 63 on tehtud ettepanek teksti sõnastuse muutmiseks kooskõlas nõukogu esialgse reaktsiooniga selles küsimuses.
- d) Vastavalt parlamendi nõudmisele (muudatusettepanek nr 69) selgitatakse eelarvehendite käsutajate rahalist vastutust ja piiratakse see raske hooletuse juhtudel ühe aasta palgaga. Järjepidevuse ja võrdse kohtlemise huvides peaks kõigi finantsjuhtimises osalejate ja teiste eelarve täitmisega seotud isikute suhtes kohaldama samu tingimusi ja piiranguid.
- e) Kooskõlas nõukogu arutelude käigus esitatud märkustega jäetakse välja eelarvehendite käsutajale artikli 66 lõikes 2a antud võimalus anda asi üle finantsrikkumiste uurimise toimkonnale, kuid lisatakse see võimalus rakenduseeskirjadesse.
- f) Kooskõlas parlamendi muudatusettepanekuga nr 70 ja kontrollikoja arvamusega tehakse võimalikuks mitmete institutsioonide ühise finantsrikkumiste uurimise toimkonna moodustamine.

3.5. Tulu- ja kulutoimingud (artiklid 69–83)

- a) Vastavalt Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitlevale protokollile ning Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevale protokollile on artiklit 72 muudetud, et nõuetekohaselt kajastada nimetatud liikmesriikide eriseisukohta EÜ asutamislepingu IV jaotise suhtes.
- b) Kooskõlas parlamendi muudatusettepanekuga nr 75 lubatakse haldus- ja jooksvate kulude perioodiliste maksete jaoks kasutada otsekorralduse süsteemi.

3.6. Riigihanked ja lepingud

- a) Vastavalt EP muudatusettepanekutele nr 14 ja 80 peaks finantsmääruses olema ette nähtud raamlepingute kasutamise võimalus ning kooskõlas parlamendi muudatusettepanekutega nr 13 ja 78 ning kontrollikoja märkusega võimalus viia hankemenetlusi läbi rahvusvaheliselt. Vastavalt EP muudatusettepanekule

nr 93 peaks finantsmääruses olema toodud ka eelneva teavitamise menetluse põhimõtte, mida tuleb järgida enne institutsioonide oma arvel sõlmitavate lepingute allkirjastamist.

- b) Kooskõlas kontrollikoja reaktsiooni ja nõukogu märkustega kaotatakse kohustuslike ja mittekohustuslike menetlusest kõrvale jätmise põhjuste eristamine. Vastavalt riigihanke direktiivile⁷ tuleks spetsiaalne eeskiri siiski kehtestada varude ostu puhul erakordselt soodsatel tingimustel kas tarnijalt, kes on oma äritegevust lõpetamas, või pankrotihalduritelt või likvideerijatelt võlausaldajaga sõlmitud kokkuleppe või riigi õigusnormidega ettenähtud muu samalaadse menetluse alusel. Vastavalt muudatusettepanekutele nr 15 ja 82 tuleks finantsmääruses samuti kindlaks määrata maksimaalne menetlusest kõrvale jätmise periood.
- c) Kooskõlas Majandus- ja Sotsiaalkomitee märkustega, kontrollikoja soovitus ja EP muudatusettepanekuga nr 88 tuleks komisjonil ettevõtjate hanke- või toetuste andmise menetlusest kõrvale jätmise eesmärgil luua keskandmekogu ja seda hallata. Andmekogu peaks olema institutsioonide, täitevasutuste ja artiklis 185 osutatud asutuste jaoks ühine. Liikmesriigid, kolmandad riigid ja teised eelarve täitmises osalevad asutused peaksid edastama pädevale eelarvevahendite käsutajale teabe finantsmääruse kohaselt menetlusest kõrvale jätmise kõige asjakohasemate juhtude kohta ning võtma ühenduste eelarvest rahastatavate toetuste andmisel ja lepingute sõlmimisel andmekogus sisalduvat teavet arvesse.
- d) EP muudatusettepanekute nr 84 ja 86 kohaselt peaks osalemine hankemenetluses, mis viiakse läbi väga madala maksumusega riigihankelepingute sõlmimiseks ja on ainult ühe pakkumisega, ning esitatud arvete alusel maksete tegemine olema võimalik ilma, et nõutaks riigi ametivõimudelt tõendeid selle kohta, et pakkuja ei ole üheski menetlusest kõrvale jätmist põhjustavas olukorras.
- e) EP muudatusettepanekutes nr 19 ja 96 esitatud nõudmise kohaselt peaks hankemenetluses tagatist nõudma vaid juhul, kui seda peetakse asjakohaseks ja proportsionaalseks.

3.7. Toetused

- a) Vastavalt parlamendi ettepanekule (muudatusettepanek nr 98) ja sel eesmärgil moodustatud komisjoni töögrupi järelduste kohaselt muudetakse artiklit 108, lisades võimaluse anda toetusi ka komisjoni otsustega, mitte ainult lepingute kasutamise kaudu. Artikleid 96, 112, 114, 120, 166 ja 167 muudetakse sellele vastavalt.
- b) Parlamendi ettepaneku kohaselt (muudatusettepanek nr 99) nähakse ette säte, mille kohaselt institutsioonid võivad anda toetusi teavitus-, reklaami- ja teabevahetustegevuseks.

---

⁷ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114. Direktiivi on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1874/2004 (ELT L 326, 29.10.2004, lk 17).

- c) Vastavalt parlamendi nõudmisele (muudatusettepanek nr 99) ei käsitleta institutsioonide liikmete, personali, endiste liikmete ja endise personali kasuks võetud meetmeid toetustena, vaid haldusassigneeringutena.
- d) Mõned selgitused lisatakse seoses finantsinstrumentidega, mida ei käsitleta toetustena.
- e) Selgitatakse ka, et käesoleva määruse toetusi käsitlevad sätted ei reguleeri. kalandusturgudega seotud kulusid.
- f) Kontrollikoja tähelepaneku alusel taaskehtestatakse artiklis 109 abisaaja tasandil kasumi mittetaotlemise tunnustamise põhimõte.
- g) Vastavalt nii kontrollikoja kui ka parlamendi (muudatusettepanek nr 108) ettepanekule täpsustatakse sätteid, et vältida samade kulude mitmekordset rahastamist.
- h) Vastavalt parlamendi nõudmisele (muudatusettepanek nr 109) ei kohaldata tegevustoetuste järkjärgulist vähendamist ühekordsete ja kindlasummaliste maksete korral.
- i) Vastavalt parlamendi ettepanekule (muudatusettepanek nr 112) tõendavad taotlejad, et nad ei ole menetlusest kõrvale jätmist põhjustavas olukorras, ainult teatavat väärtust ületavate toetuste puhul.
- j) Vastavalt parlamendi nõudmisele (muudatusettepanek nr 120) muudetakse artiklit 118, et eelarvevahendite käsutajatel oleks õigus nõuda abisaajatelt tagatise esitamist üksnes juhul, kui seda loetakse asjakohaseks ja proportsionaalseks.

3.8. Raamatupidamisarvestus

- a) Kooskõlas parlamendi muudatusettepanekuga nr 123 täpsustatakse artiklis 122 eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande sisu.
- b) Artiklis 128 on tehtud ettepanek teksti sõnastuse muutmiseks, et selgitada komisjoni eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande iga-aastase edastamise tähtaega.
- c) Vastavalt parlamendi muudatusettepanekule nr 124 muudetakse artiklit 139, et tagada eelarvepädevate institutsioonide nõuetekohane informeeritus kõigist finantsküsimusi reguleerivatest sise-eeskirjadest, mille institutsioonid on vastu võtnud.

3.9. Haldusassigneeringud

Kooskõlas parlamendi muudatusettepanekuga nr 130 kehtestatakse kinnisvaraprojektide menetluse puhul kolmenädalane periood (st üks nädal, et teatada kavatsusest anda välja arvamus, millele lisandub praegune kahenädalane periood arvamuse saatmiseks).

3.10. Ekspertide värbamine ettepanekute hindamiseks ning projektide suhtes järelmeetmete võtmiseks ja nende hindamiseks

Kontrollikoja märkuse kohaselt peaks spetsiifilist ekspertide valiku menetlust hankemenetlustest selgelt eristama.

3.11. Ülemineku- ja lõppsätted

- a) Artiklisse 181a tuleks lisada üleminekusäte, mis käsitleks nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1260/1999 (millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta) sätestatud ühenduse algatuste ning tehnilise abi ja uuenduslike meetmetega seonduvaid kulusid, mille makseid ei ole veel tasutud.
- b) Asjakohane näib olevat määratleda, kuidas saab täita iga ühenduse asutuse auditeerimise ülesannet (kas sise- või välisaudiitori abil).
- c) Vastavalt parlamendi ettepanekule (muudatusettepanek nr 134) näib artiklit 133 silmas pidades artikli 185 lõige 4 olevat üleliigne ja selle võib välja jätta.

Lõpetuseks tasub märkida, et artiklis 30a sätestatud aktsepteeritava riski mõistega seotud kontrolliks võetavate rakendusmeetmete suhtes kohaldatakse üleminekuperioodi (alates 1. jaanuarist 2009), mis täpsustatakse seoses finantsmääruse rakenduseeskirjadesse lisatavate konkreetsete sätetega.

Muudetud ettepanek

NÕUKOGU MÄÄRUS

millega muudetakse määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 279,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 183,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,¹

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,²

võttes arvesse kontrollikoja arvamust,³

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002⁴ (edaspidi „finantsmäärus”) on kehtestatud finantsjuhtimise reformi õiguslikud alused. Sellisena tuleks selle olulisi elemente säilitada ja tugevdada. **Eelkõige tuleks rõhutada läbipaistvust, nähes ette teabe ühenduse vahenditest abi saajate kohta.** Peale selle on finantsmäärusega sätestatud eelarvepõhimõtted, mida tuleks järgida kõigis õigusaktides ja millest erandeid tuleks teha võimalikult vähe.
- (2) Praktilised kogemused näitavad, et teatavad muudatused on õigustatud, et lihtsustada eelarve täitmist ja selle aluseks olevate poliitiliste eesmärkide saavutamist ning kohandada mõnesid menetluslikke ja dokumentidele esitatavaid nõudeid, et viia need kaasnevate kulude ja riskidega paremini vastavusse **vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 5 kolmandas lõigus sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega.**
- (3) Kõik muudatused peavad kaasa aitama komisjoni reformieesmärkide saavutamisele, peaksid aitama parandada või tagada usaldusväärset finantsjuhtimist ning tõhustada ühenduse finantshuvide kaitset pettuse ja ebaseaduslike tegevuste eest, aidates sellega kaasa piisava kindluse saavutamisele finantstehingute seaduslikkuses ja korrapärasuses.

---

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

³ ELT C 13, 18.1.2006, lk 1.

⁴ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

- (4) Mõned muudatused on vajalikud, et võtta arvesse uusi õigusakte perioodiks 2007–2013 eelarve tulude ja kulude sätete rakendamise kohta, et tagada ühtsus nende aktide ja finantsmääruse vahel.
- ~~(5) Põhimõtet, et eelarve täitmist käsitlevad muud õigusaktid peavad olema finantsmäärusega kooskõlas, tuleks veelgi rõhutada.~~
- (5) Vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte rakendamist käsitleva protokollile (mis on lisatud Euroopa Ühenduse asutamislepingule ning Amsterdamilepingule, millega muudetakse Euroopa Liidu lepingut) artiklile 1 nõutakse igalt institutsioonilt, et ta peab talle antud õiguste kasutamisel järgima proportsionaalsuse põhimõtet, mille kohaselt ei tohi ükski ühenduse meede minna kaugemale sellest, mis on vajalik asutamislepingu eesmärkide saavutamiseks.**
- (6) Kehtestada tuleb uus eelarvepõhimõtte tulemusliku ja tõhusa sisekontrolli kohta, et määratleda eelarve täitmise jaoks peamised sisekontrollisüsteemide põhimõtted, et saavutada aluseks olevate tehingute õiguspärasuse ja korrektsuse kontrollimisel aktsepteeritav riskitase.**
- (76) Mõnedes punktides on eelarvepõhimõtteid silmas pidades vaja suuremat tõhusust ja läbipaistvust, et paremini vastata tegevusvajadustele.
- (87) Eelarve ühtsuse põhimõtte puhul tuleks eelmaksetest saadud intresse reguleerivaid eeskirju lihtsustada. Nimetatud intressi sissenõudmisega kaasnev halduskoormus on ebaproportsionaalne taotletava eesmärgiga ja tõhusam oleks lubada arvata intress maha abisaajale tehtavast viimasest maksest.
- (98) Seoses aastasuse põhimõttega tuleks funktsionaalsete vajaduste rahuldamiseks suurendada paindlikkust ja läbipaistvust. Erandlikult tuleks lubada assigneeringute järgmisesse perioodi ülekandmist kulude puhul, mis lähevad põllumajandustootjate otsetoetusteks uue Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) raames. Lubada tuleks kulude eelnevat sidumist kulukohustustega häda- ja humanitaarabi puhul, et ühendus saaks asjakohaselt reageerida, kui rahvusvaheline katastroof leiab aset eelarveaasta lõpus. Uute põllumajanduseeskirjade kohased liikmesriikide maksetaotlused on enamasti koondatud eelarveaasta n algusesse.
- (109) Seetõttu tuleks kaotada EAGF jooksvate halduskulude katmiseks (alates aasta n-1 15. novembrist) võetavate eelnevate (aasta n eelarves ettenähtud) kulukohustuste maksimumkünnis viimase vastuvõetud põllumajanduseelarve puhul. Mis puudutab piirangut halduskulude eelnevaks sidumiseks kulukohustustega, siis tuleks teksti muuta selliselt, et see viitaks eelarvepädevate institutsioonide otsustatud assigneeringutele.
- (114) Veterinaarmedetmete rahastamise EAGF liigendamata assigneeringutest takistab põhjendamata nende meetmete rakendamist, eelkõige järgmise perioodi ülekandmise võimalustele seatud piirangute tõttu. Seetõttu tuleks selliste kulude puhul lubada liigendatud assigneeringute kasutamist, sest sel viisil saaks paremini arvesse võtta nende meetmete mitmeaastast iseloomu.
- (124) Seoses kõikehõlmavuse põhimõttega tuleks sihtotstarbelise tulu loetelusse lisada kaks punkti. Esiteks, nagu praegu on lubatud teatavate uurimisprogrammide korral, peaks liikmesriikidel olema võimalik teha sihtotstarbelise tuluna käsitletavaid ühekordseid

makseid välissuhete programmide projektidesse, mida haldab komisjon. Teiseks tuleks tulu väljavahetatavate või mahakantavate sõidukite, seadmete, materjalide, ning teadusliku ja tehnilise aparatuuri müügist käsitleda sihtotstarbelise tuluna, et ergutada eelarvehandite käsutajaid saama nende realiseerimise eest parimat võimalikku hinda.

- (1312) Praegu peab komisjon enne annetuste, näiteks kingituste või annakute, millega kaasnevad kulutused, vastuvõtmist saama eelarvepädevatelt institutsioonidelt loa. Tarbetute ja tülikate menetluste vältimiseks peaks loa saamine olema kohustuslik vaid ~~oluliste~~-kulutuste korral, **mis ületavad 10% tehtud annetuse väärtusest.**
- (1413) Seoses eelarve sihtotstarbelisuse põhimõttega tuleks assigneeringute ümberpaigutamist reguleerivaid eeskirju teatud punktides lihtsustada ja selgitada, sest praktikas on need osutunud tülikaks ja ebaselgeks. Finantsmääruse artikkel 22 oli mõeldud kohaldamiseks muudes institutsioonides kui komisjon, sest komisjonil on eraldi kord. Seda sätet tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- ~~(14) Vastavalt „teatamise korrale” teavitavad komisjon ja teised institutsioonid oma ümberpaigutuste ettepanekutest eelarvepädevaid institutsioone, kes vastuväidete esitamise soovi korral võivad tugineda tavalisele menetluskorrale. Sellistel juhtudel kohaldatakse eelarvepädevate institutsioonide vastuvõetava ümberpaigutusi käsitleva otsuse suhtes teoreetiliselt tavapäraseid tähtaegu. Samas ei ole tekstis välja toodud, mis ajast alates tähtaega arvestama hakatakse, ja see puudus tuleks kõrvaldada.~~
- ~~(15) Muudel institutsioonidel peale komisjoni peaks nende eelarvete haldamise lihtsustamise meetmena võimaldama assigneeringute ümberpaigutamist sama peatüki artiklite vahel ilma eelarvepädevaid institutsioone sellest eelnevalt teavitamata.~~
- (1516) Tõhusust silmas pidades peaks komisjonil olema lubatud otsustada iseseisvalt ümberpaigutuste üle reservist, kui eelarve koostamise ajal puudub asjakohase meetme kohta põhiõigusakt finantsmääruse artiklis 49 määratletud tähenduses, kuid see võetakse vastu sama aasta jooksul. **Sel juhul peaks komisjon aga teavitama eelarvepädevaid institutsioone otsusele järgneva kuu jooksul.**
- (1617) Komisjoni haldusalaste ümberpaigutuste eeskirjad tuleks viia vastavusse uue tegevuspõhise eelarvestamise struktuuriga. Seega tuleks **komisjonile anda võimalus teha „teatamise korrast” erand eelarveaasta kolme viimase kuu jooksul. Sel juhul peaks komisjonil olema lubatud otsustada iseseisvalt personalikuludega seonduvate assigneeringute ümberpaigutuste üle 10% piires eelarveaasta assigneeringutest. Komisjon peaks eelarvepädevaid institutsioone teavitama oma otsusele järgneva kuu jooksul** piirduma ümberpaigutustega sama jaotise halduspeatüki artiklite vahel, kui need ületavad 10% eelarveaasta assigneeringutest. Teiselt poolt peaks komisjon iseseisvalt otsustama ümberpaigutuste üle erinevate jaotiste artiklite vahel, millest rahastatakse samaliigilisi kulusid.
- (1718) Finantsmääruse artikleid 26, 45 ja 46 peaks muutma, sest kolmandatele riikidele antavate ühenduse laenude ja laenu tagatistega seotud reserv on kaotatud ja vastu on võetud uus kord välistegevuse tagatisfondi vahendite tagamiseks.
- (1819) Eelarvemenetluses on finantsmääruse artiklis 29 kehtestatud nõue eelarve avaldamiseks kahe kuu jooksul pärast vastuvõtmist osutunud ebarealistlikuks: kolm

kuud oleks teostatavam. Artiklisse 33 peaks lisama „tegevusaruande” mõiste, et muuta ametlikuks üks tegevuspõhise eelarvestamise põhielemente. Artiklis 46, mis käsitleb eelarve sisu, **Seoses eelarve sisuga** tuleks maksegraafikud lisada mitte eelarve, vaid esialgse eelarveprojekti juurde kuuluvate töödokumentide hulka, **mis on loetletud finantsmääruse artiklis 33**, sest need ei ole eelarvemenetluse juures asjakohased ja on asjatult koormavad.

(19) Seoses eelarve täitmisega näivad vajalikud olevat mõned kohandused, et paremini kajastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) eripärasid. Õigusliku selguse huvides peaks EÜ asutamislepingu ja Euroopa Liidu lepingu V ja VI jaotise alusel kohaldatavate põhiõigusaktide liigid määratlema rakenduseeskirjade asemel finantsmääruse artiklis 49. Lisaks sellele peaks lisama erisätted, et nõuetekohaselt kajastada seda, mis liiki ettevalmistavaid meetmeid võib ÜVJP raames rakendada.

(2020) Seoses haldusmeetoditega **eelarve täitmise viisidega peaks finantsmääruse artikli 53 selguse huvides ümber struktureerima Samuti** peaks kaotama finantsmääruse artikli 53 lõikes 3 sätestatud piirangu, mille kohaselt võib eelarvet täita koostöös liikmesriikidega ainult Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) ja struktuurifondide puhul, sest koostöös liikmesriikidega hakatakse nüüd täitma ka muid programme. Artikli 53 lõikes 7 sätestatud Nõuded eelarve täitmisele ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega peaksid olema selgemini väljendatud. **Artikli 54 lõike 2 punkti b on täiendatud, et lisada eelkõige Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Investeerimisfond kui ühenduse asutused, kellele komisjon usaldab ülesandeid.** Artiklis 54 sätestatud siseriiklike avalik-õiguslike asutuste kasutamise kriteeriume tuleks lihtsustada, et muuta nende kasutamine lihtsamaks ja vastata kasvavatele tegevusvajadustele, ning sätte kohaldamisala tuleks laiendada rahvusvahelistele avalik-õiguslikele asutustele. Artikkel 54 peaks selgitama ka seisukohta erijuhtumuste moodustavate erinõunike ja esinduse juhatajate suhtes, kelle nõukogu on ametisse nimetanud teatavate ühise välis- ja julgeolekupoliitika meetmete haldamiseks.

(2124) Liikmesriikide kohustused eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega tuleks üksikasjalikumalt välja tuua, et võtta arvesse käimasolevaid institutsioonidevahelisi arutelusid seoses eelarve täitmise aruande kinnitamisemenetlusega ja asjakohaste kontrollisüsteemidega, mis tuleb kehtestada selliselt, et nad peegeldaksid liikmesriikide ja komisjoni vastastikuseid kohustusi. Võttes arvesse ühise kontrolliraamistiku vajadust, tuleks tugevdada komisjoni läbiviidavaid kontrolle eelarve detsentraliseeritud või kaudsel tsentraliseeritud täitmisel, ja kui see on asjakohane, siis täitmisel koostöös liikmesriikidega. **Sel eesmärgil esitavad liikmesriigid uue institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaselt komisjonile igaaastase kokkuvõtte koostöös liikmesriikidega hallatavate vahenditega seoses tehtud olemasolevatest audititest ja kinnitustest.**

(2222) Täitmisülesannete eraõiguslikele asutustele delegeerimise keeldu finantsmääruse artiklis 57 tuleks muuta, sest selle keeldu tingimused on osutunud tarbetult rangeteks. Näiteks peaks komisjonil reisibüroolt või konverentsikorraldajalt teenuste tellimise korral olema võimalik teha viimastele ülesandeks ka kulude hüvitamine konverentsil osalejatele tingimusel, et on tagatud, et eraettevõtte ei saa kasutada kaalutusõigust.

- (23) Täpsustama peaks finantsjuhtimises osalejate ja teiste eelarve täitmisega seotud isikute finantsvastutusega seonduvaid tingimusi ja piiranguid. Eelkõige peaks kõnealune vastutus raske hooletuse juhtudel piirduma maksimaalselt 12 kuu palgaga.**
- (24) Tuleks ette näha, et mitu institutsiooni saaksid moodustada ühise finantsrikkumiste uurimise toimkonna.**
- ~~(23)~~ Volitatud eelarvevahendite käsutajal peaks olema õigus anda asi üle finantsrikkumiste uurimise toimkonnale, kui ta leiab, et toimunud on finantsrikkumine.
- (2524) Seoses peaarvepidajaga tuleks selgitada tema kohustust tõendada raamatupidamisaruanded finantsteabe alusel, mille eelarvevahendite käsutajad on talle esitanud. **Sel eesmärgil tuleks peaarvepidajale anda õigus kontrollida volitatud eelarvevahendite käsutajalt saadud teavet ja vajadusel teha reservatsioone.**
- ~~(2625)~~ Seoses siseaudiitoriga peaks selgitama komisjoni siseaudiitori ja ühenduse poolt loodud asutuste vahelist suhet. Nendel asutustel peaksid olema oma siseauditi üksused, mis alluvad asutuste juhatustele, samal ajal kui komisjoni siseaudiitor annab komisjoni menetlustest ja süsteemidest aru kolleegiumile. Komisjoni siseaudiitoril peaks olema vajalik tõendada ainult seda, et asutuse siseauditi ülesanded on vastavuses rahvusvaheliste standarditega, ja sel eesmärgil peaks tal olema võimalik viia läbi kvaliteediauditeid.
- ~~(2726)~~ Summade sissenõudmise eeskirju tuleks muuta selgemaks ja rangemaks, et ~~võtta arvesse hiljutist kohtupraktikat ja~~ paremini tagada ühenduste finantshuvide kaitse. Sundkorras sissenõudmist tuleks lihtsustada, sätestades finantsmääruse artiklis 72, et ühenduse nõuete suhtes saab samuti kohaldada vahendeid, mis on vastu võetud kooskõlas EÜ asutamislepingu sätetega, mis käsitlevad õiguslase koostöö piiriülese toimega meetmeid tsiviilasjus, mis tähendab eelkõige seda, et ühe tööpiirkonna kohtute kehtestatud nõuet tuleb tunnustada teistes kohtute tööpiirkondades lihtsustatud menetluse korras. **Kui liikmesriigid, kes on EÜ asutamislepingu IV jaotise suhtes eriseisukohal, erimeetmes ei osale, tuleks suhetes nende liikmesriikidega kohaldada Euroopa Ühenduse ja nende liikmesriikide vahelisi asjakohaseid kokkuleppeid.**
- (28) Sissenõudmise tõhususe parandamiseks **tuleks lisada sätet** peaks lisama uue artikli 73a, mille kohaselt liikmesriikidelt nõutakse ühenduse nõuete käsitlemist samamoodi, nagu nad käsitlevad maksunõudeid oma tööpiirkondades.
- ~~(2927)~~ Kehtestama peaks nõuete kehtivuse aegumistähtaja. Erinevalt paljudest liikmesriikidest ei kohaldata ühenduse puhul aegumistähtaegu, mille korral finantsnõuded teatud aja möödudes aeguvad. Samuti ei ole ühenduse jaoks kehtestatud aegumistähtaegu kolmandate isikute vastu pööratud nõuete sissenõudmisel. Sellise aegumistähtaja kehtestamine ~~uues artiklis 73b~~ on vastavuses usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.
- ~~(3028)~~ Seoses riigihankeläpunguid reguleerivate eeskirjadega **tuleks finantsmääruses kajastada raamlepingute tähtsust avalike hangete haldamisel ja ergutada institutsioonidevaheliste hankemenetluste kasutamist ning näha ette võimalus, et institutsioon ja liikmesriigi tellija saaksid kasutada ühiseid hankemenetlusi.**

- (31) Peaks tegema teatavad tehnilised kohandused, et tagada finantsmääruse terminoloogia täielik kooskõla terminoloogiaga, mida on kasutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivis 2004/18/EÜ riiklike teenuslepingute, riiklike tarnelepingute ja riiklike ehitustöölepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta⁵. Selle direktiivi alusel liikmesriikidele avanenud võimaluse **määratleda konkreetsed menetlused, mida kasutatakse salajaseks kuulutatud lepingute puhul, kui nende täitmise peavad kaasnema julgeolekualased erimeetmed või kui see on vajalik liikmesriikide kaitseks**, kuulutada hankemenetlused salajaseks peaks finantsmääruse artikli 91 kohaselt tegema **mutatis mutandis** kättesaadavaks ka ühenduse institutsioonidele.
- ~~(29) Finantsmääruse eeskirjad pakkujate menetlusest kõrvale jätmise kohta kehtestavad ühenduse institutsioonide jaoks rangema korra kui on sätestatud direktiivis 2004/18/EÜ. Finantsmääruses ei tehta mingit eristust kõige tõsisemate menetlusest kõrvale jätmise põhjuste ja muude põhjuste vahel. Direktiivis 2004/18/EÜ aga tehakse selline eristus ja sellise eristuse tegemise võimalus tuleks anda ka ühenduse institutsioonidele. Finantsmääruse artiklites 93 ja 94 peaks olema toodud kõige tõsisemad menetlusest kõrvale jätmise juhud, mille korral see peaks olema kohustuslik, jättes samas tellijale võimaluse riskianalüüsi alusel lisada muid menetlusest kõrvale jätmise juhtusid. Sama eristuse peaks tegema toetuste suhtes finantsmääruse artiklis 114. Finantsmääruse artiklis 96 sätestatud karistuste kohta käivaid eeskirju tuleks vastavalt muuta.~~
- (32) Vastavalt direktiivile 2004/18/EÜ on vaja hankemenetlusest kõrvale jätmise eeskirju finantsmääruse artiklites 93 ja 96 selgemaks muuta. Selgelt tuleks eristada kohustuslikku menetlusest kõrvale jätmist ja kõrvale jätmist halduskaristuse alusel. Lisaks sellele peaks finantsmääruses õiguskindluse ja proportsionaalsuse tagamiseks täpsustama maksimaalse kõrvale jätmise perioodi. Vastavalt direktiivile 2004/18/EÜ tuleks menetlusest kõrvale jätmise eeskirjadele teha erand varude ostu puhul erakordselt soodsatel tingimustel kas tarnijalt, kes on oma äritegevust lõpetamas, või pankrotihalduritelt või likvideerijatelt võlausaldajaga sõlmitud kokkuleppe või riigi õigusnormidega ettenähtud muu samalaadse menetluse alusel.**
- ~~(3430) Finantsmääruse artiklis 93 peaks riigihankemenetluses osalevatele taotlejatele või pakkujatele tegema vastava nõudmise korral kohustuslikuks tõendada, kes on pakkumise esitanud juriidilise isiku omanikud või **juhtkonna liikmed, kes juriidilist isikut kontrollib ja kes on tema esindusõiguslikud isikud** juhtimis-, kontrolli või võimuesindajad **või et nende alltöövõtjad ei ole üheski finantsmääruse artiklis 93 osutatud olukorras. Proportsionaalsuse põhimõtet arvestades ei tohiks pakkujatelt nõuda selle tõendamist, et nad ei ole üheski menetlusest kõrvale jätmist põhjustavas olukorras, kui nad osalevad väga madala maksumusega riigihankelepingute sõlmimise hankemenetluses.**~~
- (3534) Finantsmääruse artikli 95 kohaselt peavad kõik institutsioonid pidama andmekogu selliste taotlejate või pakkujate kohta, kes on artiklite 93 või 94 kohaselt mõnes menetlusest kõrvale jätmist põhjustavas olukorras, ja võimaldama juurdepääsu

---

⁵ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) 2083/2005 (ELT L 333, 20.12.2005, lk 28).

üksteise andmekogudele. Tõhususe suurendamiseks ja ühenduste finantshuvide kaitse parandamiseks peaksid andmekogud olema institutsioonide, täitevasutuste ja artiklis 185 osutatud asutuste jaoks ühised. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid, kolmandad riigid ja teised eelarve täitmises osalevad asutused edastama pädevale eelarvevahendite käsutajale teatavate finantsmääruse kohaselt menetlustest kõrvale jätmist põhjustavate olukordadega seonduva teabe ning võtma ühenduste eelarvest rahastatavate toetuste andmisel ja lepingute sõlmimisel arvesse andmekogus sisalduvat teavet. Kulutasuvam, kuid siiski kooskõlas nimetatud põhimõttega, oleks võimaldada väikestel institutsioonidel, millel on vähe hankemenetlusi, täita seda kohustust ühise andmekogu kasutamise teel.

(32) Järjestikused teadusuuringute raamprogrammid on lihtsustanud komisjoni tööd, sätestades konkreetseid lihtsustatud eeskirjad, mis reguleerivad välisekspertidega sõlmitavaid lepinguid hinnangute andmiseks ja tehniliseks toeks. Finantsmääruse artiklites 91 ja 97 peaks sätestama samasugused tingimused kõigi teiste programmide jaoks, mille puhul esineb vajadus sellise menetluse järele.

(36) Edutute pakujate huvide arvesse võtmiseks oleks asjakohane ette näha, et pärast sellise lepingu sõlmimist, mille institutsioon sõlmib oma arvel ja mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/18/EÜ, tuleb edutuid pakujaid sellest kindlasti teavitada ning et sellist lepingut ei saa sõlmida enne mõistlikku ooteaega.

(3733) Institutsioonide kohustus peatada hankemenetlus või leping pettuse või rikkumise korral finantsmääruse artikli 103 alusel vajab selgitamist, et kohustused oleksid arusaadavad ja neid oleks võimalik kohaldada.

(3834) Toetusi käsitlevaid eeskirju oleks vaja lihtsustada. Nõuded kontrollimistele ja tagatistele peaksid olema paremini vastavuses kaasnevate finantsriskidega. Kõigepealt peaks mõned olulised muudatused tegema finantsmääruses, et hiljem saaks rakenduseeskirjades ette näha üksikasjalikud sätted. Finantsmääruse artiklis 108 tuleks toetuste kohaldamisala selgemaks muuta, seda eelkõige seoses rahastamisega, mis seonduv laenudega seotud toimingute, ja kapitaliosaluste, seonduva rahastamise puhul institutsioonide liikmete ja personali sotsiaalpoliitika meetmete ning kalandusturgudega seotud kuludega. Lisada tuleb proportsionaalsuse põhimõtte. Selgelt peaks tunnustama institutsioonide võimalust kasutada toetusi teabevahetustegevuseks. Toetuste haldamise parandamiseks ja menetluste lihtsustamiseks peaks toetusi olema võimalik anda kas institutsiooni otsustega või abisaajatega sõlmitud kirjalike lepingutega.

(39) Selguse ja läbipaistvuse huvides tuleks lubada kindlasummaliste ja ühekordsete maksete kasutamist traditsioonilisema meetodi kõrval, mille korral hüvitatakse tegelikult kantud kulud.

(4035) Asjakohane oleks rakenduseeskirjades nimetatud erandid kasumi taotlemist keelavate eeskirjade sätetest lisada ka finantsmäärusesse. Lisaks peaks finantsmääruse artikkel 109 üheselt välja tooma selle, et teatavate meetmete jaoks antaksegi toetust just selleks, et aidata tugevdada finantssuutlikkust või tuua kasumit.

(4136) Eeskirjad, mille kohaselt peab toetusi andma pakkumiskutsete alusel, on tõestanud oma kasulikkust. Ometi on kogemused näidanud, et teatavates olukordades ei jäta

meetme iseloom abisaajate suhtes valikuvõimalust, ja finantsmääruse artiklis 110 peaks selliste erandlike juhtude esinemist selgesõnaliselt tunnustama.

(4237) Eeskirju, mille kohaselt ühe meetme kohta ei tohi ühele ja samale abisaajale anda rohkem kui ühe toetuse, tuleks kohandada, sest mõned põhiõigusaktid lubavad ühenduse rahastatavaid toetusi kombineerida ja selliste juhtude arv võib tulevikus kasvada, et tagada kulutasuvus. Ometi tuleks kasutada juhust, et **muuta eeskirja rangemaks ja** tuua finantsmääruse artiklis 111 selgelt välja, et samasid kulusid ei saa ühenduse eelarvest kunagi rahastada kaks korda.

(4338) Toetuste andmisel jooksvate kulude katteks on reegel, et vastav leping tuleb allkirjastada enne nelja kuu möödumist abisaaja majandusaasta algusest, osutunud tarbetult rangeks ning seetõttu võiks finantsmääruse artiklis 112 selleks tähtjaks ohutult määrata 6 kuud.

(44) Lihtsustamise huvides tuleks ühekordsete ja kindlasummaliste maksete vormis antud tegevustoetuste puhul välja jätta eeskiri, mille kohaselt toetused järkjärgult vähenevad.

~~(39) Selguse ja läbipaistvuse huvides peaks finantsmääruse uues artiklis 113a lubama kindlasummaliste maksete kasutamist traditsioonilisema meetodi kõrval, mille korral hüvitatakse tegelikult kantud kulud.~~

(4540) Finantsmääruse artiklis 114 peaks kaotama teatavad piirangud abisaajate abikõlblikkusele, et võimaldada toetusi füüsilistele isikutele ja teatavat tüüpi ühendustele, mis ei ole juriidilised isikud. **Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt võib eelarvevahendite käsutaja väga madala maksumusega toetuste korral mitte nõuda taotlejatelt selle tõendamist, et nad ei ole üheski finantsmääruse artiklist 93, 94 või 96 tulenevas menetlusest kõrvale jätmist põhjustavas olukorras.**

(4641) Kuigi toetuste andmist jätkatakse valikukriteeriumide ja toetuste andmise kriteeriumide põhjal, puudub praktikas vajadus nende kriteeriumide hindamise järele sama komisjoni poolt, mistõttu tuleks see nõue finantsmääruse artiklist 116 välja jätta.

(4742) Finantsmääruse artiklis 120 sätestatud tingimused abisaajate korraldatavatele hangetele on ebaselged ja vajavad lihtsustamist. Peale selle tuleb selgesõnaliselt sätestada juhud, mille korral meetme rakendamise eelduseks on rahalise toetuse andmine kolmandatele osapooltele.

(4843) Seoses raamatupidamisarvestuse ja -aruandlusega peaks finantsmääruse artiklis 121 olema toodud võimalus rahvusvaheliste standardite kohaselt kindlaks teha, milliste asutuste raamatupidamisarvestuse ja -aruandluse konsolideerimine on komisjoni peaarvepidaja pädevuses lisaks neile, kes saavad ühenduse toetusi.

(4944) Kuna uus EAGF asendab alates 2007. aastast EAGGF-i, vajab terminoloogia kohandamist teise osa I jaotise pealkirjas ja finantsmääruse artiklites **26 ja** 148-151. Artiklis 151 on vaja selgitust selle kohta, et esialgseid kulukohustusi saab võtta tavapärase kahekuulise tähtaja möödumisel pärast liikmesriikide kulude eelarvestuse saamist, kui oodatakse assigneerinute ümberpaigutamise otsust. Ümberpaigutusi käsitlev artikkel 153 vajab selgitamist.

- (5045) Lisaks teise osa II jaotise pealkirjale tuleks terminoloogiat kohandada ka finantsmääruse artikli 155 lõigetes 1 ja 3, et viidata ainult struktuurifondidele, ühtekuuluvusfondile, kalandusfondile ja maaelu arengu fondile. Viited ühinemiselsetele struktuurimeetmetele (ISPA) ja põllumajandusmeetmetele (SAPARD) peaks välja jätma, sest nendega kaasneb artikli 164 kohane detsentraliseeritult toimuv haldamine kolmandates riikides ja nende rakendamist jätkatakse suures osas samal viisil nagu praegu. Vabastatud assigneeringute taaskasutatavaks tegemisel peaks finantsmääruses säilitama sätte ainult juhtudeks, mil komisjon on teinud „ilmse vea”, sest uutes struktuurimeetmeid reguleerivates põhiõigusaktides perioodiks 2007–2013 sisalduvad sätted „vääramatu jõu” kohta.
- (5146) Finantsmääruse artiklisse 160 on vaja lisada sätte, mis käsitleb Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse likvideerimisest saadavat sihtotstarbelist tulu ja vastavate assigneeringute taaskasutatavaks tegemist.
- (5247) Osaliselt või täielikult rakendamata jäetud projektidesse kirjutatud assigneeringuid peaks saama uuesti kasutusele võtta. See peaks olema võimalik ainult rangete tingimuste alusel ja ainult teadusuuringute valdkonnas, sest teadusuuringute projektid on seotud kõrgema finantsriskitasemega kui teiste poliitikavaldkondade omad.
- (5348) Seoses välismeetmetega peaks selgitama, et kolmandate riikide kohaldatavad toetusmenetlused tuleb detsentraliseeritud haldamise korral täpsustada nende riikidega sõlmitud rahastamiskokkulepetes. Sellega seadustatakse kehtiv tava. **Tuleks täpsustada, et "n+3 reeglit", mille kohaselt kõnealuste rahastamiskokkulepete rakendamiseks tuleb eraldiseisvad lepingud ja kokkulepped sõlmida hiljemalt kolme aasta jooksul pärast rahastamiskokkuleppe sõlmimist, ei kohaldata nõukogu (EÜ) määruse ..... (ühinemiseelne abi ning naaberriikide ja partnerlusabi) kohaste mitmeaastaste programmide detsentraliseeritud halduse korral. Sel juhul kohaldatakse "n+4" kohustustest vabastamise reeglit.**
- (5449) Seoses Euroopa talitustega peaks haldamise lihtsustamiseks tegema institutsioonidele võimalikuks delegeerida eelarvevahendite käsutaja volitused nende vastavatesse eelarveosadesse kirjendatud assigneeringute haldamiseks edasi institutsioonidevaheliste Euroopa talituste juhatajatele. Muutmata sealjuures nende sisu, peaks finantsmääruse artiklid 171, 173 ja 176 pisut ümber struktureerima, et selgitada talituste juhatajatele delegeeritud eelarvevahendite käsutaja volituste edasivolitamist.
- (55) Mõlema eelarvepädeva institutsiooni jaoks tuleks määratleda ühenädalane teavitusperiood, mille jooksul nad peavad teavitama oma kavatsusest esitada arvamus kinnisvaraprojektide menetluse kohta.**
- (56) Järjestikused teadusuuringute raamprogrammid on lihtsustanud komisjoni tööd, sätestades välisekspertide valiku, ettepanekute või toetustaotluste hindamise ja tehnilise toe jaoks lihtsustatud eeskirjad, mille abil rahastatud projektide kohta järeelmeetmeid võtta ja kõnealuseid projekte hinnata. Kõnealune menetlus tuleks võimalikuks teha ka kõigi teiste programmide puhul.**

(57) Lisada tuleks üleminekusätteid, mis käsitleksid nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1260/1999 (millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta)⁶ sätestatud ühenduse algatuste ning tehnilise abi ja uuenduslike meetmetega seonduvaid kulusid, mille makseid ei ole veel tasutud, ning hanke- ja toetusmenetluses osalemisest kõrvale jätmise keskandmekogu käsitlevate sätte rakendamist.

(5850) Määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 tuleks seega vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 muudetakse järgmiselt:

(1) Artikli 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Käesoleva määrusega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldelarve (edaspidi „eelarve“) koostamise ja täitmise ning aruandluse esitamise ja auditeerimise eeskirjad.”

~~(2) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:~~

~~„Artikkel 2~~

~~Kõik mõnes muus õigusaktis sisalduvad sätted, mis käsitlevad eelarve täitmist tulude ja kuludena, peavad eelkõige olema kooskõlas II jaotises sätestatud eelarvepõhimõtetega.”~~

(2) **Artikkel 3 asendatakse järgmisega:**

„Artikkel 3

Eelarve koostatakse ja seda täidetakse ühtsuse, eelarve õigsuse, aastasuse, tasakaalu, arvestusühiku, kõikehõlmavuse, sihtotstarbelisuse, usaldusväärse finantsjuhtimise, proportsionaalsuse, läbipaistvuse ja tulemusliku ja tõhusa sisekontrolli põhimõtete kohaselt, nagu need on sätestatud käesolevas määruses.”

(3) Artikli 5 lõige 4 asendatakse järgmisega:

"4. Kui artiklitest 5a, 18 ja 74 ei tulene teisiti, kirjendatakse Euroopa ühendustele kuuluvatelt vahenditelt saadud intressid eelarvesse muu tuluna.”

(4) Esimese osa II jaotise 1. peatükki lisatakse artikkel 5a:

---

⁶ EÜT L 161, 26.6.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 173/2005 (ELT L 29, 2.2.2005, lk 3).

„Artikkel 5a

1. Eelmaksetest saadud intressid kirjendatakse asjakohasesse programmi või meetmesse ning arvatakse maksmisel makse saajale võlgnetavate summade saldost maha.

Käesoleva finantsmääruse rakenduseeskirjades (edaspidi „rakenduseeskirjad”) täpsustatakse juhud, mille korral vastutav eelarvevahendite käsutaja nõuab erandina sellised intressid iga-aastaselt sisse ~~sissenõudekorralduse abil~~. Sellised intressid tasutakse eelarvesse muu tuluna.

2. Intresse ei tasuta Euroopa ühendustele järgmistel juhtudel:
  - a) eelmaksete korral, mille summa rakenduseeskirjade kohaselt ei ole märkimisväärne;
  - b) artiklis 88 nimetatud hankelepingute alusel tehtavate eelmaksete korral;
  - c) liikmesriikidele tehtavate eelmaksete korral;
  - d) ühinemiseelse abi raames tehtavate eelmaksete korral;
  - e) institutsioonide liikmetele ja personalile Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade ja Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi „personalieeskirjad”) kohaselt tehtavate palga ettemaksete korral;
  - f) eelmaksete korral, mis tehakse eelarve täitmisel vastavalt artikli 53 lõike 1 punktile c ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega.”

~~(6) Artikli 8 lõikele 1 lisatakse järgmine lause:~~

~~„Ettemakstud summad käsitletakse järgmise eelarveaasta tuludena.”~~

(5) Artiklis 11 asendatakse sõnad „artiklis 157” sõnadega „artiklites 157 ja 160a”.

(6) Artiklile 12 lisatakse **järgmine** lõige:

„Siiski võib häda- ja humanitaarabiks mõeldud assigneeringuid nõuetekohaselt põhjendatud erandlikel juhtudel alates jooksva aasta 15. detsembrist kulukohustustega siduda järgmiseks eelarveaastaks ettenähtud assigneeringute arvelt. Sellised kulukohustused ei tohi ületada ühte neljandikku viimase vastuvõetud eelarve vastaval eelarvereval esitatud assigneeringutest. **Eelarvepädevaid institutsioone teavitatakse kõnealustest kulukohustustest tagantjärele.**”

(7) Artikli 16 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Artiklis 61 osutatud rahavoogude haldamiseks lubatakse peaarvepidajal ja avansikontode puhul nende haldajatel ja komisjoni välisalistuse haldusjuhtimise puhul vastutaval eelarvevahendite käsutajal teha tehinguid omavääringutes, nagu on sätestatud rakenduseeskirjades.”

(8) Artiklit 18 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) **sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:**

"Ilma et see piiraks artikli 160 lõike 1 punkti a ja artikli 161 lõike 2 kohaldamist, kasutatakse järgmisi tulusid kindlate kululiikide rahastamiseks."

b) lisatakse punkt aa:

„aa) osamaksed, mida liikmesriigid ja teised doonorriigid, sealhulgas mõlemal juhul nende avalik-õiguslikud ja riigi osalusega asutused, või rahvusvahelised organisatsioonid teevad asjakohase põhiõigusakti kohaselt teatavatesse välisabiprojektidesse või programmidesse, mida rahastab ühendus ja haldab komisjon nende nimel;”

c) lisatakse punkt ea:

„ea) tulu väljavahetatavate või mahakantavate sõidukite, seadmete, sisseseade, materjalide ning teadusliku ja tehnilise aparatuuri müügist;”

(9) Artikli 19 lõike 2 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Annetusi, millega kaasnevad ~~olulised~~ rahalised kulutused, **mis ületavad 10% tehtud annetuse väärtusest**, võib komisjon vastu võtta ainult Euroopa Parlamendi ja nõukogu loal, kes teevad otsuse kahe kuu jooksul komisjoni taotluse saamise kuupäevast arvates.”

(10) Artikkel 22 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 22

1. Iga institutsioon, välja arvatud komisjon, võib oma eelarveosa piires teha ümberpaigutusi:

a) ühest jaotisest teise ühtekokku kuni 10% ulatuses eelarveaasta assigneeringutest eelarveal, millest ümberpaigutus tehakse;

b) ühest peatükist teise **ja ühest artiklist teise** ilma piiranguteta.

2. Kolm nädalat enne lõikes 1 osutatud ümberpaigutuste tegemist teatavad institutsioonid eelarvepädevatele institutsioonidele ~~ja komisjonile~~ oma kavatsustest. Kui ükskõik kumb eelarvepädev institutsioon esitab kõnealuse aja jooksul mõjuvaid põhjusi, kohaldatakse artiklis 24 sätestatud korda.

~~Eelarvepädevad institutsioonid teevad otsuse kõnealuste ümberpaigutuste kohta artiklis 24 sätestatud tähtaja jooksul, mida hakatakse arvestama alates kuupäevast, mil eelarvepädev institutsioon neile kavatsetavast ümberpaigutusest teatas.~~

3. Iga institutsioon, välja arvatud komisjon, võib eelarvapädevatele institutsioonidele teha ettepaneku ümberpaigutusteks oma eelarveosa piires ühest jaotisest teise, kui need ületavad ülemmäära, milleks on 10% eelarveaasta assigneeringutest eelarveraal, millest ümberpaigutus tehakse. ~~Eelarvapädev institutsioon teavitab komisjoni sellest nõuetekohaselt.~~ Nende ümberpaigutuste suhtes kohaldatakse artiklis 24 kehtestatud korda.
4. Iga institutsioon, välja arvatud komisjon, võib oma eelarveosa piires teha ümberpaigutusi ~~peatükkide~~ artiklite sees ilma eelarvapädevaid institutsioone sellest eelnevalt teavitamata.”

(11) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) personali- ja talituskulude puhul paigutada assigneeringuid ümber ühest jaotisest teise ~~ainult artiklite vahel, millest finantseeritakse samaliigilisi kulusid~~ kuni 10% ulatuses eelarveaasta assigneeringutest, mis on kirjendatud ridadele, kust ümberpaigutus tehakse”;

ii) lisatakse punkt d:

„d) paigutada assigneeringuid artiklis 43 viidatud „määratlemata otstarbega assigneeringute” jaotisest ümber juhul, kui asjakohase meetme kohta puudub põhiõigusakt eelarve koostamise ajal, kuid see võetakse vastu eelarveaasta jooksul.”

iii) ~~teine lõik~~ asendatakse järgmisega ~~jätakse välja:~~
„Kolm nädalat enne esimese lõigu punktides b ja c osutatud ümberpaigutuste tegemist teatab komisjon eelarvapädevatele institutsioonidele oma otsusest. Kui ükskõik kumb eelarvapädev institutsioon esitab kõnealuse kolmenädalase perioodi jooksul nõuetekohaselt põhjendatud argumente, kohaldatakse artiklis 24 sätestatud korda.”

iv) lisatakse kolmas ja neljas lõik:
„Eelarveaasta kolme viimase kuu jooksul võib komisjon paigutada iseseisvalt ümber assigneeringuid, mis seonduvad kuludega personalile, koosseisuvälistele ja muudele töötajatele, kokku kuni 10% ulatuses eelarveaasta assigneeringutest. Komisjon teavitab eelarvapädevaid institutsioone kuu jooksul, mis järgneb tema kõnealuste ümberpaigutuste otsusele.

Komisjon teavitab eelarvapädevaid institutsioone kuu jooksul, mis järgneb tema esimese lõigu punktis d osutatud ümberpaigutuste otsusele.”

b) ~~Lisatakse lõige 1a:~~

~~„1a. Komisjon teavitab eelarvepädevaid institutsioone kolm nädalat enne:~~

~~a) — ümberpaigutuste tegemist sama jaotise haldusassigneeringutele vastava peatüki artiklite vahel, kui selline ümberpaigutus ületab 10% eelarveaasta assigneeringutest, mis on kirjendatud artiklisse, kust ümberpaigutus tehakse;~~

~~b) — lõike 1 punktis c osutatud ümberpaigutuste tegemist.~~

~~— Kui ükskõik kumb eelarvepädev institutsioon esitab eespool viidatud kolme nädala jooksul mõjuvaid põhjusi, kohaldatakse artiklis 24 sätestatud korda. Eelarvepädevad institutsioonid teevad otsuse kõnealuste ümberpaigutuste kohta artiklis 24 sätestatud tähtaja jooksul, mida hakatakse arvestama alates kuupäevast, mil komisjon eelarvepädev institutsioon kavatsetavast ümberpaigutusest teatas.”~~

eb) lõikes 2 asendatakse sõnad „lõike 1 punktis c” sõnadega „lõikes 1 ja 1a”.

(12) Artiklit 26 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondile (EAGF), struktuurifondidele, Ühtekuuluvusfondile, kalandusfondile, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondile (EAFRD) ja teadusuuringutele pühendatud eelarvejagude piires toimub ümberpaigutamine teise osa I–III jaotise erisätete alusel.”

b) lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjoni ettepaneku põhjal otsustavad eelarvepädevad institutsioonid ümberpaigutuste üle, mille eesmärk on võimaldada hädaabireservi kasutamist. Iga toimingu kohta tuleb esitada eraldi ettepanek.”

(13) Artiklit 28 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Kõikidele ettepanekutele, mille komisjon või liikmesriik esitab seadusandjale vastavalt Euroopa Liidu lepingu asjakohastele sätetele ja mis võivad mõjutada eelarvet, sealhulgas muuta ametikohtade arvu, peab olema lisatud finantsselgitus ja käesoleva määruse artikli 27 lõikes 4 osutatud hinnang.

Kõikide seadusandjale esitatud ettepanekute olulistele muudatustele, mis võivad mõjutada eelarvet, sealhulgas muuta ametikohtade arvu, peab olema lisatud muudatusettepanekut esitava institutsiooni koostatud finantsselgitus.”

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Pettuste ja rikkumiste ohu vältimiseks esitatakse lõikes 1 osutatud finantsselgituses kogu teave olemasolevate ja kavandatavate pettusevastase võitluse ja kaitsemeetmete kohta.”

(14) **Pärast artiklit 28 lisatakse peatükk 7a:**

"PEATÜKK 7a
Proportsionaalsuse põhimõte

Artikkel 28a

Eelarveassigneeringuid täidetakse kooskõlas EÜ asutamislepingu artikli 5 kolmandas lõigus sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega. Programmide ja meetmete rakendamiseks kasutatavad menetlused määratakse nende eesmärkide alusel, võttes arvesse summasid ja kaasnevaid riske.”

(15) Artikli 29 lõige 2 asendatakse järgmisega:

"2. Euroopa Parlamendi president laseb lõplikult vastuvõetud eelarve ja paranduseelarved avaldada Euroopa Liidu Teatajas.

Eelarve avaldatakse kolme kuu jooksul alates selle lõpliku vastuvõtmise kuupäevast.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ja iga institutsiooni koostatud eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanded avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.”

(16) **Artiklile 30 lisatakse lõige 3:**

“3. Teave eelarvest saadud vahenditest abi saajate kohta tagatakse kõige asjakohasemal viisil, võttes arvesse iga artikli 53 kohase eelarve täitmise viisi eripärasid.”

(17) **Pärast artiklit 30 lisatakse 9. peatükk:**

"9. PEATÜKK
Tulemusliku ja tõhusa sisekontrolli põhimõte

Artikkel 30a

1. Eelarvet täidetakse proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt, rakendades iga eelarve täitmise viisi puhul asjakohast tulemuslikku ja tõhusat sisekontrolli.

2. Eelarve täitmise otstarbel on sisekontroll määratletud juhtimisahela kõigil tasanditel rakendatava protsessina ning see on loodud piisava kindluse tagamiseks järgnevate eesmärkide saavutamisel:

a) meetmete tulemuslikkus ja tõhusus;

b) finantsaruandluse usaldusväärsus;

c) varade ja teabe säilivuse tagamine;

d) pettuste ja eeskirjade rikkumiste tuvastamine;

e) aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrapärasusega seotud riskide piisav haldamine.

3. Põhiõigusakti rakendamisel esinevat aluseks olevate tehingute ebaseaduslikkuse või korrapäratuse riski maandatakse piisava kontrollitasemega, et oleks tagatud aktsepteeritav riskitase, võttes arvesse programmide mitmeaastast iseloomu ja asjaomaste maksete laadi.

(18) Artikli 33 lõiget 2 punkt d asendatakse järgmisega **muudetakse järgmiselt:**

a) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) tegevusaruanded, mis sisaldavad teavet:

- kõikide mitmesugustele meetmetele varem seatud eesmärkide saavutamise ja näitajate abil mõõdetavate uute eesmärkide kohta;
- **selle kohta, kuidas eelnevatel aastatel on aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrapärasusega seonduvat aktsepteeritavat riski hallatud, ja asjaomases kontekstis vajalike lisameetmete kohta.**

Hindamistulemustega tutvutakse ja neid kasutatakse väljapakutud eelarvemuudatuse tõenäoliste kasutegurite tõendamiseks.”

b) lisatakse punkt e:

“e) kokkuvõte nende järgnevatel eelarveaastatel tehtavate maksete ajakavadest, mis tuleb teha varasematel eelarveaastatel võetud eelarveliste kulukohustuste täitmiseks.”

(19) Artikli 40 punktis a eestikeelne tekst ei muutu.

(20) Artikli 43 ~~muudetakse järgmiselt:~~ a) lõike 1 teises lõigus

— asendatakse sõnad „artiklis 24” sõnadega „artiklites 23 ja 24”.

b) — Lõikes 2 asendatakse sõnad „artikli 24” sõnadega „artiklite 23 ja 24”.

(21) Artikli 44 teises lõigus asendatakse sõnad „artiklites 22, 23 ja 25” sõnadega „artiklites 23 ja 25”.

(22) Artikkel 45 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 45

1. Komisjoni eelarveosa sisaldab kolmandatele riikidele antava hädaabi reservi.
2. Lõikes 1 osutatud reserv tuleb kasutusele võtta enne eelarveaasta lõppu artiklites 24 ja 26 sätestatud korras tehtavate ümberpaigutuste teel.”

(23) Artikli 46 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) alalõiget 1 muudetakse järgmiselt:

- i) sissejuhatavas lauses eestikeelne tekst ei muutu;
- ii) punkt f jäetakse välja;
- iii) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) asjakohased selgitused iga alajaotise kohta vastavalt artikli 41 lõikes 1 määratletule **sätestatule**.”

b) alalõige 2 asendatakse järgmisega:

"2) iga institutsiooni eelarveosas näidatakse tulud ja kulud punktis 1 toodud struktuuri kohaselt.”

c) alalõike 3 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) teadus- ja tehnotöötajate liigitus, mis võib põhineda nende palgaastmestikul igas eelarves sätestatud tingimuste kohaselt; ametikohtade loetelus tuleb täpsustada nende kõrgkvalifitseeritud teadus- ja tehnotöötajate arv, kellele võimaldatakse erisoodustusi personalieeskirjade erisätete alusel;”

d) alalõige 5 asendatakse järgmisega:

"5) eelarveread, kuhu on kirjendatud tulud ja kulud, mis on vajalikud välistegevuse tagatisfondi kasutamiseks.”

(24) Artikli 47 lõike 1 teises lõigus asendatakse sõnad „palgaastmed A1, A2 ja A3” sõnadega „palgaastmed AD 16, AD 15 ja AD 14”.

(25) **Artikkel 49 asendatakse järgmisega:**

„Artikkel 49

“1. Ühenduste või Euroopa Liidu meetmeks eelarvesse kirjendatud assigneeringuid võib kasutada alles pärast põhiõigusakti vastuvõtmist.

Põhiõigusakt on õigusakt, mis on annab õigusliku aluse meetmele ja sellele vastava eelarvesse kirjendatud kulu teostamisele.

2. EÜ asutamislepingu ja Euratomi asutamislepingu kohaldamisel on põhiõigusakt õigusakt, mille on vastu võtnud seadusandja ja mis võib olla määruse, direktiivi, EÜ asutamislepingu artikli 249 kohase otsuse või *sui generis*⁷ otsuse vormis.
3. Euroopa Liidu lepingu V jaotise (mis käsitleb ühist välis- ja julgeolekupoliitikat (ÜVJP)) kohaldamisel võib põhiõigusakt olla ühes vormidest, mis on täpsustatud Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõigetes 2 ja 3, artiklis 14, artikli 18 lõikes 5, artikli 23 lõigetes 1 ja 2 ning artiklis 24.
4. Euroopa Liidu lepingu VI jaotise (mis käsitleb politseikoostööd ja õigusalaast koostööd kriminaalasjades) kohaldamisel võib põhiõigusakt olla ühes vormidest, millele on viidatud Euroopa Liidu lepingu artikli 34 lõikes 2.
5. Soovitused, arvamused, resolutsioonid, järeldused, deklaratsioonid ega muud õigusliku toimetega aktid ei ole põhiõigusaktid käesoleva artikli tähenduses.
6. Erandina lõigetest 1–4 võib järgmisi assigneeringuid siiski kasutada põhiõigusaktina, tingimusel et meetmed, mille rahastamiseks need on mõeldud, kuuluvad ühenduse või Euroopa Liidu pädevusse:
  - a) assigneeringud katselist laadi kavadeks, mille eesmärk on kindlaks teha meetme teostatavus ja kasulikkus. Asjakohased kulukohustuste assigneeringud võib kirjendada eelarvesse üksnes kaheks järjestikuseks eelarveaastaks;
  - b) assigneeringud, mis kuuluvad EÜ asutamislepingu, Euratomi asutamislepingu ja Euroopa Liidu lepingu VI jaotise kohaldamisalasse ja mis on välja töötatud ettepanekute koostamiseks edaspidiste meetmete vastuvõtmise eesmärgil. Ettevalmistavate meetmete puhul tuleb järgida ühtset lähenemisviisi ja need võivad olla mitmesuguses vormis. Asjakohased kulukohustuste assigneeringud võib kirjendada eelarvesse kõige rohkem kolmeks järjestikuseks eelarveaastaks. Seadusandlik menetlus tuleb lõpule viia enne kolmanda eelarveaasta lõppu. Seadusandliku menetluse käigus tuleb assigneeringute sidumisel arvesse võtta ettevalmistava meetme tunnusjooni seoses kavandatavate meetmete, taotletavate eesmärkide ja abisaajatega. Seetõttu ei saa kasutatavate vahendite maht vastata lõpliku meetme rahastamiseks kavandatud vahendite mahule.

Koos esialgse eelarveprojektiga esitab komisjon eelarvepädevatele institutsioonidele punktides a ja b osutatud meetmeid käsitleva

---

⁷

aruande, milles on ka hinnang kavandatud tulemuste ja järeelmeetmete kohta;

c) assigneeringud ettevalmistavateks meetmeteks Euroopa Liidu lepingu V jaotise (mis käsitleb ÜVJPd) valdkonnas. Kõnealused meetmed on üksnes lühiajalised ja töötatakse välja selleks, et määrata kindlaks tingimused, mille alusel Euroopa Liidu meetmeid kasutatakse ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide täitmiseks ja vajalike õigusaktide vastuvõtmiseks. ELi kriisiohjeoperatsioonide puhul töötatakse ettevalmistavad meetmed muu hulgas välja selleks, et hinnata operatiivvajadusi, võimaldada vahendite rakendamise kiiret alustamist või luua kohapeal tingimused operatsiooni alustamiseks.

Eesistujariiki abistav nõukogu peasekretär / ÜVJP kõrge esindaja kaasab komisjoni võimalikult varakult, teavitades teda nõukogu kavatsusest teha ettevalmistavat meetet käsitlev otsus ja sel eesmärgil vajalikest hinnangulistest vahenditest. Käesoleva määruse sätete kohaselt võtab komisjon kõik vajalikud meetmed, et tagada vahendite kiire ülekandmine;

d) assigneeringud ühekordseteks või määramata kestusega meetmeteks, mida komisjon rakendab ülesannete tõttu, mis tulenevad tema õigustest institutsioonide tasandil vastavalt EÜ asutamislepingule ja Euratomi asutamislepingule, välja arvatud tema seadusandliku algatuse õigus, millele on osutatud punktis b, ja erivolitustest, mis on talle nende asutamislepingutega otse antud ja mis on loetletud rakenduseeskirjades;

e) assigneeringud iga institutsiooni toimimiseks haldusliku iseseisvuse raames."

(26) Artiklile 50 lisatakse teine lõige:

"Iga institutsioon kasutab neid volitusi vastavalt käesolevale määrusele ja heakskiidetud assigneeringute piires."

(27) Artikkel 52 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 52

1. Kõigil finantsjuhtimises osalejatel ja mis tahes teistel isikutel, kes on seotud eelarve täitmise, haldamise, auditeerimise või sisekontrolliga, on keelatud võtta mis tahes meetmeid, mille tagajärjel võivad nende oma huvid sattuda vastuollu ühenduse huvidega. Sellise vastuolu tekkimisel peab asjaomane isik hoiduma sellistest meetmetest ja suunama asja pädevale asutusele.
2. Huvide vastuolu esineb siis, kui lõikes 1 märgitud finantsjuhtimises osaleja või muu isiku, ülesannete erapooletut ja objektiivset täitmist ohustavad perekonna,

tunnete, poliitiliste või rahvuslike sidemete või majanduslike huvidega seotud või muud põhjused, mis tulenevad ühistest huvidest abisaajaga.”

(28) Artikkel 53 asendatakse järgmisega: ~~muudetakse järgmiselt:~~

„Artikkel 53

Komisjon täidab eelarvet ühel järgmistest viisidest:

- a) tsentraliseeritult;
- b) koostöös liikmesriikidega või detsentraliseeritult;
- c) ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega.”

(29) Lisatakse artiklid 53a–53d:

”Artikkel 53a

Kui komisjon täidab eelarvet tsentraliseeritult, täidavad täitmisülesandeid vahetult tema talitused või täidetakse neid delegerimise teel artiklite 54-57 kohaselt.

a) — Lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

Artikkel 53b

1. Kui komisjon täidab eelarvet koostöös liikmesriikidega, delegeritakse täitmisülesanded liikmesriikidele. Seda meetodit kohaldatakse eelkõige teise osa I ja II jaotises osutatud tegevuse suhtes.

2. Ilma et see piiraks valdkondlikes määrustes esitatud üksikasjalikumate sätete kohaldamist ja vahendite nõuetekohase kasutamise tagamiseks eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega, rakendavad liikmesriigid kõiki õiguslikke, regulatiivseid, haldus- või muid meetmeid, mis on vajalikud ühenduse finantshuvide kaitseks selleks, et:

- a) veenduda, et ühenduse eelarvest rahastatavad meetmed ka tegelikult ellu viiakse ja et neid rakendatakse õigesti;
- b) vältida rikkumisi ja pettusi, halba juhtimist ja tegeleda nendega;
- c) nõuda tagasi valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid ja rikkumiste või vigade tagajärjel kaduma läinud vahendid.
- d) tagada eelarvest saadud vahenditest abi saajate nimede asjakohane iga-aastane tagantjärele avaldamine, järgides nõuetekohaselt konfidentsiaalsuse ja turvanõudeid.

Sel eesmärgil viivad liikmesriigid läbi korrapäraseid kontrollimisi ja seavad sisse tulemusliku ja tõhusa sisekontrollisüsteemi vastavalt artiklis 30a sätestatud põhimõtetele. Vajaduse korral algatavad nad asjakohaseid punktides b ja e toodud eesmäärke silmas pidades kohtumenetlusi.

- 3. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga-aastase asjakohasel riiklikul tasandil koostatud kokkuvõtte olemasolevatest audititest ja kinnitustest.**
- 4. Selle tagamiseks, et vahendeid kasutatakse kohaldatavate eeskirjade kohaselt, kohaldab komisjon raamatupidamise kontrollimise ja heakskiitmise menetlusi või teeb finantskorrektsioone, mis võimaldavad tal võtta lõpliku vastutuse eelarve täitmise eest.**

Artikkel 53c

- 41. Kui komisjon täidab eelarvet detsentraliseeritult, delegeeritakse täitmisülesanded kolmandatele riikidele artiklis 56 ja teise osa IV jaotises toodud sätete kohaselt, ilma et see piiraks ülesannete delegeerimist artikli 54 lõikes 2 osutatud asutustele.**
  - 2. Selle tagamiseks, et vahendeid kasutatakse kohaldatavate eeskirjade kohaselt, kohaldab komisjon raamatupidamise kontrollimise ja heakskiitmise menetlusi või teeb finantskorrektsioone, mis võimaldavad tal võtta lõpliku vastutuse eelarve täitmise eest.**
  - 3. Kolmandad riigid, kellele täitmisülesanded delegeeritakse, tagavad eelarvest saadud vahenditest abi saajate nimede asjakohase iga-aastase tagantjärele avaldamise, järgides nõuetekohaselt konfidentsiaalsuse ja turvanõudeid.**
- b) — Lõige 6 jäetakse välja.
- e) — Lõige 7 asendatakse järgmisega:

Artikkel 53d

- 71. Kui komisjon täidab eelarvet ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega, antakse teatavad täitmisülesanded rakenduseeskirjade kohaselt rahvusvahelistele organisatsioonidele järgmistel juhtudel:**
  - a) alati, kui komisjon ja rahvusvaheline organisatsioon on seotud pikaajalise raamlepinguga, millega on sätestatud nende koostöö halduslik ja finantskorraldus;
  - b) alati, kui komisjon ja rahvusvaheline organisatsioon töötavad välja ühisprojekti või -programmi;
  - c) kui tegemist meetmetega, mille korral mitme rahastaja vahendid ühendatakse ja neid ei kirjendata sihtotstarbelistesse kuluartiklitesse ega -kategoriasse, st kui tegemist on mitme rahastajaga meetmetega

Need organisatsioonid kohaldavad oma raamatupidamis-, auditi-, **sisekontrolli** ~~järelevalve~~ ja hankemenetlustes standardeid, mis annavad rahvusvaheliselt tunnustatud standarditest tulenevatega võrdväärsed tagatised.

2. Rahvusvahelise organisatsiooniga rahastamise kohta sõlmitud leping sisaldab üksikasjalikke sätteid rahvusvahelisele organisatsioonile pandud ülesannete täitmise kohta.

3. Rahvusvahelised organisatsioonid, kellele täitmisülesanded delegeeritakse, tagavad eelarvest saadud vahenditest abi saajate nimede asjakohase igaaastase tagantjärele avaldamise, järgides nõuetekohaselt konfidentsiaalsuse ja turvanõudeid.

(30) Artiklit 54 muudetakse järgmiselt:

a) lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:

„Eelarve täitmisülesannete delegeerimine peab vastama usaldusväärse finantsjuhtimise **ning tulemusliku ja tõhusa sisekontrolli** nõuetele ning tagama vastavuse mittediskrimineerimise põhimõttele ja ühenduse tegevuse läbipaistvuse. Selline täitmisülesannete delegeerimine ei tohi põhjustada huvide vastuolu.”

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimeses lauses asendatakse sõnad "artikli 53 lõikes 2" sõnadega "artiklites 53a ja 53c".

ii) punkt b asendatakse järgmisega:

"b) artiklis 185 osutatud, ühenduste asutatud asutustele ja muudele spetsialiseeritud ühenduse asutustele, nagu Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Investeerimisfond, tingimusel et sellised ülesanded on kooskõlas asutuse ülesannetega, mis on määratletud põhiõigusaktis."

iii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) siseriiklikele või rahvusvahelistele avalik-õiguslikele asutustele või eraõiguslikele asutustele, kes osutavad avalikke teenuseid, esitavad piisavad finantstagatised ning vastavad rakenduseeskirjades sätestatud tingimustele;”

iv) lisatakse punkt d:

„d) isikutele, kellele on usaldatud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on määratletud vastavas põhiõigusaktis artikli 49 tähenduses.”

c) lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Sellised asutused või isikud võtavad asjakohaseid meetmeid, et vältida rikkumisi ja pettusi, ja algatavad vajaduse korral kohtumenetlusi, et nõuda tagasi valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid.”

(31) Artiklid 55 ja 56 asendatakse järgmistega:

„Artikkel 55

1. Täitevasutused on ühenduse õigusele alluvad juriidilised isikud, kes on asutatud komisjoni otsusega ja kellele võib täielikult või osaliselt edasi anda ühenduse programmi või projekti teostamise komisjoni huvides ja vastutusel kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 58/2003(*).
2. Vastavate tegevusassigneeringute kasutamise õigus on asutuse juhatajal.

(*) EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

Artikkel 56

1. Kui komisjon täidab eelarvet kaudse tsentraliseeritud halduse korras, nõuab ta kõigepealt ~~usaldusväärse finantsjuhtimise eeskirjade kohaselt~~ tõendeid, et üksustes, millele ta täitmise delegeerib, kasutatakse järgmisi asjakohaseid ja toimivaid süsteeme ja menetlusi:
  - a) läbipaistvad hanke- ja toetuste andmise menetlused, mis toimivad kedagi diskrimineerimata ja välistavad huvide vastuolu ning on kooskõlas käesoleva määruse asjakohaste sätetega;
  - b) **tulemuslik ja** tõhus toimingute haldamise sisekontrollisüsteem, mis hõlmab ka eelarvevahendite käsutaja ja peaarvepidaja või neile vastavate ametikohtade ülesannete tõhusat eristamist;
  - c) ~~toiminguid käsitlev raamatupidamisarvestuse kord ja selline raamatupidamisaruandluse kord, mis võimaldab kindlaks teha, kas ühenduse vahendeid on õigesti kasutatud, ja kajastada ühenduse raamatupidamisarvestuses vahendite kasutamise tegelikku ulatust;~~ **raamatupidamisarvestuse süsteem, mis võimaldab kindlaks teha, kas ühenduse vahendeid on õigesti kasutatud, ja kajastada ühenduse raamatupidamisarvestuses vahendite kasutamist;**
  - d) sõltumatu välisaudit;
  - e) teabe üldkättesaadavus ühenduse eeskirjadega ettenähtud tasandil;
  - f) **eelarvest saadud vahenditest abi saajate nimede asjakohane iga-aastane tagantjärele avaldamine, järgides nõuetekohaselt konfidentsiaalsuse ja turvanõudeid.**

Komisjon võib aktsepteerida lõigetes 1 ja 2 osutatud üksuste raamatupidamis-, auditi- ja hankesüsteemide samaväärsust enda

omadega, võttes nõuetekohaselt arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud standardeid.

2. Detsentraliseeritud halduse korral kohaldatakse lõikes 1 sätestatud kriteeriume, **välja arvatud punktis e sätestatud kriteeriumi**, kas täies ulatuses või osaliselt, olenevalt komisjoni ja asjassepuutuva kolmanda riigi kokkulepitud detsentraliseerituse astmest.

Olenemata artikli 169a lõike 1 punktis a sätestatust võib komisjon vahendite ühiskasutuse korral põhiõigusaktis sätestatud tingimuste kohaselt otsustada kasutada abi saava partnerriigi või rahastajate vahel kokkulepitud hanke- või toetuste andmise menetlusi, olles eelnevalt iga üksikjuhtumi kohta eraldi saanud tõendid selle kohta, et asjaomased menetlused vastavad läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõttele, välistavad igasuguse huvide konflikti, pakuvad rahvusvaheliselt tunnustatud standarditega võrdväärseid garantiisid ja tagavad ühenduse finantshuvide piisava kaitse.

Asjassepuutuv kolmas riik täidab järgmisi kohustusi:

- a) täitma lõikes 1 toodud tingimusi, **kui käesoleva lõike esimesest lõigust ei tulene teisiti**;
- b) tagama, et lõike 1 punktis d osutatud auditi viib läbi siseriiklik sõltumatu välisauditi tegemise asutus;
- c) kontrollima korrapäraselt, kas ühenduse eelarvest rahastatavaid meetmeid on rakendatud õigesti;
- d) võtma vastu asjakohaseid meetmeid, et vältida rikkumisi ja pettusi, ja vajaduse korral, algamata kohtumenetlusi, et nõuda valesti makstud vahendid tagasi.
3. Komisjon tagab delegeeritud ülesannete täitmise järelevalve, hindamise ja **sise**kontrolli. Ta võtab oma kontrollisüsteemide abil kontrollimiste tegemisel arvesse kontrollisüsteemide võrdväarsust.

(32) Artikli 57 lõige 1 asendatakse järgmisega:

- "1. Komisjon ei või delegeerida eelarvest saadavate vahendite kasutamist, sealhulgas maksmise ja sissenõudmisega seotud ülesandeid, välistele eraõiguslikele üksustele või asutustele, välja arvatud artikli 54 lõike 2 punktis c märgitud juhul või erijuhtudel, mille hulka kuuluvad komisjoni määratud tingimuste ja summade alusel tehtavad maksed komisjoni määratud abisaajatele, ja millega ei kaasne kaalutusõiguse kasutamine makseid tegeva üksuse või asutuse poolt."

(33) Artiklit 59 muudetakse järgmiselt:

- a) lisatakse lõige 1a:

„1a. Käesolevas jaotises kasutatakse mõistet „personal” personalieeskirjade alla kuuluvate isikute tähenduses.”

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

"3. Eelarvevahendite kasutaja volitusi delegeeritakse või delegeeritud volitusi delegeeritakse edasi üksnes personalile.”

(34) Artikli 60 **lõige 7** ~~lõike 7 esimene lause~~ asendatakse järgmisega:

“7. Volitatud eelarvevahendite kasutaja annab oma institutsioonile oma ülesannete täitmisest aru iga-aastase tegevusaruande vormis, millele on lisatud finants- ja haldusteave ja sellega seonduvad mis tahes reservatsioonid, koos ning deklaratsiooniga, milles ta tõendab, et aruandes sisalduv teave annab tõese ja erapooletu ülevaate.

Kõnealuses aruandes võrreldakse tegevuse tulemusi seatud eesmärkidega ja esitatakse tegevusega seotud riskid ning kirjeldatakse käsutusse antud vahendite kasutamist ning sisekontrollisüsteemi tulemuslikkust ja tõhusust. Siseaudiitor tutvub aastaaruande ja muude üksikasjalike andmetega. Komisjon saadab igal aastal hiljemalt 15. juunil eelarvepädevatele institutsioonidele eelmise aasta tegevusaruannete kokkuvõtte. Kõnealustes aruannetes esitatakse meetmed, mis on võetud aruandes käsitletud tegevusega seonduva ebaseaduslikkuse või korrapäratuse riski piiramiseks, ja hinnang kõnealuste meetmete tõhususe kohta.”

(35) Artiklit 61 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punktile e lisatakse järgmise lause:

"peaarvepidajal on õigus kontrollida heakskiitmise kriteeriumite järgmist;"

b) lisatakse lõige lõiked 2a, 2b ja 2c:

"2a. Enne institutsioonipoolset heakskiitmist allkirjastab peaarvepidaja raamatupidamisaruanded, tõendades, et need annavad institutsiooni finantsolukorrast piisavalt tõese ja erapooletu ülevaate.

Sel eesmärgil veendub peaarvepidaja selles, et raamatupidamisaruanded on koostatud kooskõlas tema vastutusel kehtestatud raamatupidamisarvestuse korra, meetodite ja süsteemidega vastavalt käesolevas määruses tema institutsiooni raamatupidamisarvestuse kohta sätestatule ning et kõik tulud ja kulud on raamatupidamises kajastatud. Volitatud eelarvevahendite kasutajad edastavad kogu teabe, mida peaarvepidajal on oma kohustuste täitmiseks vaja.

Eelarvevahendite kasutajad jäävad täielikult vastutavaks nende

hallatavate vahendite nõuetekohase kasutamise ning nende kontrolli all olevate kulude seaduslikkuse ja korrapärasuse eest.

2b. Peaarvepidajal on õigus saadud teavet kontrollida ja viia läbi mis tahes täiendavaid kontrole, mida ta peab raamatupidamisaruannete allkirjastamiseks vajalikuks.

Vajadusel teeb peaarvepidaja reservatsioone, selgitades täpselt kõnealuste reservatsioonide iseloomu ja ulatust.

2c. Teiste institutsioonide ja asutuste peaarvepidajad allkirjastavad oma raamatupidamise aastaaruanded ja saadavad need komisjoni peaarvepidajale."

~~Peaarvepidaja koostab raamatupidamisaruanded lõike 2 kohaselt esitatud teabe põhjal. Artikli 129 lõigete 2 ja 3 kohaselt koostatud lõpliku raamatupidamisaruande juurde lisatakse peaarvepidaja koostatud deklaratsioon, millega ta tõendab, et see on koostatud kooskõlas VII jaotisega ja finantsaruannete lisas toodud raamatupidamis põhimõtete, eeskirjade ja meetoditega.~~

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

"3. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, on ainuüksi peaarvepidajal õigus hallata sularaha ja selle ekvivalente. Ta vastutab nende säilitamise eest."

(36) Artikli 62 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Peaarvepidaja võib oma ülesannete täitmisel delegeerida teatavad ülesanded alluvale personalile.”

(37) Artikkel 63 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 63

1. Muude tulude kogumiseks peale omavahendite ja väikeste summade maksmiseks vastavalt rakenduseeskirjades määratule võib sisse seada avansikontod.

Artiklis 110 nimetatud häda- ja humanitaarabi valdkonnas võib avansikontosid siiski kasutada suuremate maksete tegemiseks **summa suurusele piiranguid seadmata.**

2. Avansikontosid varustab vahenditega institutsiooni peaarvepidaja ja nende eest vastutavad tema määratud avansikontode haldajad.”

(38) Artikli 65 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Käesoleva peatüki sätted ei piira kriminaalvastutust, mida võidakse artiklis 64 osutatud isikute suhtes kohaldada asjakohaste siseriiklike õigusnormide ja

samuti kehtivate sätete alusel, mis käsitlevad Euroopa ühenduste finantshuvide kaitset ja võitlust Euroopa ühenduste ametnike või liikmesriikide ametnike hõlmava korrupsiooni vastu.”

(39) Artiklit 66 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lause **lõige 1** asendatakse järgmisega:

“**1.** Eelarvevahendite käsutaja on **personalieeskirjade kohaselt** rahaliselt vastutav **kahju hüvitamise eest** ~~personalieeskirjade kohaselt.~~”

b) **lisatakse lõiked 1a–1d:**

„1a. Kahju hüvitamise kohustust kohaldatakse eriti järgmistel juhtudel:

- **a) kui eelarvevahendite käsutaja kas tahtlikult või omapoolse raske hooletuse tõttu** ~~milles sätestatakse, et koosseisulist töötajat, kelle suhtes on kohaldatavad vastavad sätted, võidakse kohustada täielikult või osaliselt hüvitama kahju, mida ühendused on kandnud raske rikkumise tagajärjel, mille ametnik on toime pannud oma ülesannete täitmisel või seoses nende täitmisega, eriti kui ta määrab kindlaks sissenõutavaid summasid, väljastab sissenõudekorraldusi, võtab kulukohustusi või allkirjastab maksekorraldusi käesolevat finantsmäärust ja rakenduseeskirju eirates;~~
- **b) kui eelarvevahendite käsutaja kas tahtlikult või omapoolse raske hooletuse tõttu jätab koostamata dokumendi, mis tõendab nõuet, ei väljasta sissenõudekorraldust või jääb selle väljastamisega hiljaks või jääb hiljaks maksekorralduse väljastamisega, mille tagajärjel võivad kolmandad isikud institutsiooni vastu tsiviilhagi esitada.**

1b. Juhtumi ja eksimuse raskusastme kaalumisel tuleb arvesse võtta kõiki asjaolusid, eriti vahendeid, mis on eelarvevahendite käsutaja käsutusse antud tema ülesannete täitmiseks.

1c. Proportsionaalsuse põhimõtet järgides hinnatakse eelarvevahendite käsutaja vastutuse taset eelkõige tema tõsise eksimuse raskusastme alusel. Kui eelarvevahendite käsutaja on toiminud tahtlikult, vastutab ta kogu kantud kahju eest. Kui eelarvevahendite käsutaja on toime pannud raske hooletuse, piirdub vastutus maksimaalselt 12 kuu põhipalgaga.

1d. Lõigetes 1–1c sätestatud hüvitise maksmise kohustusega seotud tingimusi ja piiranguid kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 59 lõike 4 teises lauses osutatud töötajate suhtes.

~~b) lisatakse lõige 2a:~~

~~“2a. Kui volitatud eelarvevahendite käsutaja leiab, et toimunud on finantsrikkumine, võib ta anda asja üle lõikes 4 nimetatud toimkonnale.”~~

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Oma üksuse piires edasivolitamise korral vastutab volitatud eelarvevahendite käsutaja sisseseatud haldus- ja sisekontrollisüsteemide tulemuslikkuse ja tõhususe ning edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja valimise eest ka edaspidi.”

d) lõike 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

“4. Iga institutsioon moodustab finantsrikkumiste uurimise eritoimkonna või osaleb mitme institutsiooni ühiselt moodustatud toimkonnas. Toimkonnad tegutsevad sõltumatult ja teeb kindlaks, kas on toimunud finantsrikkumine, ja missugused on võimalikud tagajärjed.”

(40) Artiklile 67 lisatakse järgmine lõik:

“Artikli 66 lõigetes 1b ja 1c sätestatud hüvitise maksmise kohustusega seotud tingimusi ja piiranguid kohaldatakse *mutatis mutandis* paarvepidaja ja artiklis 62 osutatud töötajate suhtes.”

(41) Artiklile 68 lisatakse järgmine lõik:

“Artikli 66 lõigetes 1b ja 1c sätestatud hüvitise maksmise kohustusega seotud tingimusi ja piiranguid kohaldatakse *mutatis mutandis* avansikontode haldajate suhtes.”

(42) Artikli 72 lõikele 2 lisatakse järgmine lõik:

„Institutsioon võib täitekorralduse saada ka pädevalt asutuselt tavapärase kohtumenetluse teel. Sel eesmärgil ühtlustatakse selle saadaolevad summad tsiviil- ja kaubandusõiguse kohaselt saadaolevate summadega EÜ asutamislepingu artikli 65 alusel vastuvõetud vahendite **ning vajadusel ühenduse ja EÜ asutamislepingu IV jaotise suhtes eriseisukohal olevate liikmesriikide vahel kohaldatavate lepingute** tähenduses.”

(43) Artikli 73 lõikele 2 lisatakse järgmine lõik:

„Vastutav volitatud eelarvevahendite käsutaja võib rakenduseeskirjades sätestatud tingimuste kohaselt kindlaksmääratud saadaoleva summa ka tühistada või seda korrigeerida.”

(44) Lisatakse artiklid 73a ja 73b:

„Artikkel 73a

Ühenduste finantshuvide kaitsmiseks kohaldatakse ühenduste saadaolevate summade suhtes siseriiklikes õigussüsteemides samu eesõigusi kui liikmesriikide avalike asutuste maksunõuete suhtes.

Artikkel 73b

Piiramata sealjuures erimääruste sätete ja ühenduste omavahendite süsteemi käsitleva nõukogu otsuse kohaldamist, kohaldatakse kolmandatele osapooltele esitatavate ühenduste nõuete ja ühendustele esitatavate kolmandate osapoolte nõuete suhtes viieaastast aegumistähtaega.

Aegumistähtaja arvutamise kuupäev ja selle arvestusperioodi katkestamise tingimused sätestatakse rakenduseeskirjades.”

(45) Artikli 75 lõikes 2 **asendatakse** sõnad „artikli 49 lõike 2” **asendatakse** sõnadega „artikli 49 lõike ~~6~~ punkti ~~e~~”

(46) Artikli 77 lõike 3 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Eelarvelise kulukohustuse summa, millele vastava juriidilise kohustuse kohta ei ole kolme aasta jooksul pärast juriidilise kohustuse allkirjastamist tehtud ühtegi makset artikli 81 tähenduses, tühistatakse.”

(47) **Artiklile 80 lisatakse järgmine lõik:**

"Perioodiliste maksete tegemisel seoses osutatud teenuste, sealhulgas renditeenuste või tarnitud kaupadega, võib eelarvevahendite käsutaja anda riskianalüüsi alusel korralduse otsekorralduse süsteemi kohaldamiseks."

(48) **Artikli 86 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:**

"b) hinnata eelarve täitmise toimingute suhtes kohaldatavate sisekontrolli- ja -auditisüsteemide tulemuslikkust ja tõhusust."

(49) Artikli 87 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui siseaudiitoriks on koosseisuline töötaja, kannab ta vastutust personali- ja rakenduseeskirjade kohaselt.”

(50) ~~Artiklit~~**Artikkel 88 asendatakse järgmisega** ~~muudetakse järgmiselt:~~

a) ~~Lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:~~

„Artikkel 88

1. „Riigihankelepingud on rahalise tasuga seotud lepingud, mis on sõlmitud kirjalikult ühe või enama ettevõtja ja ühe või enama tellija poolt artiklites 104 ja 167 määratletud tähenduses, et täielikult või osaliselt eelarvest tehtava makse eest saada vallas- või kinnisvara või lasta teha töid või osutada teenuseid.”

Nende lepingute hulka kuuluvad:

a) ehitise ostmise või rentimise lepingud;

b) tarnelepingud;

c) ehitustöölepingud;

d) teenuslepingud.

2. Raamlepingud on ühe või mitme tellija ja ühe või mitme ettevõtja vahel sõlmitud lepingud, mille eesmärk on kehtestada tingimused, mida kohaldatakse teatava aja jooksul sõlmitavate lepingute suhtes, eelkõige seoses hindade ja vajaduse korral kavandatavate kogustega. Neid reguleerivad käesoleva jaotise pakkumismenetlust, sealhulgas reklaami, käsitlevad sätted.

b) — Punkt 2 asendatakse järgmisega:

3. Käesolev jaotis ei käsitle toetusi, ilma et see piiraks artiklite 93–96 kohaldamist.”

(51) Artikli 89 lõikele 2 lisatakse järgmine lõik:

"Tellijad ei või kasutada raamlepinguid nõuetevastaselt ega sellisel viisil, et selle eesmärgiks või tagajärjeks on konkurentsi takistamine, piiramine või moonutamine."

(52) Artikli 90 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Hanketeated avaldatakse eelnevalt, välja arvatud käesoleva määruse artikli 91 lõikes 2 osutatud juhtudel **vastavalt rakenduseeskirjades täpsustatule** ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ II lisa B osas sätestatud teenuslepingute puhul(**).”

(**) ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

(53) Artiklit 91 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Hankemenetluse vorm võib olla üks järgmistest:

- a) avatud menetlus;
- b) piiratud menetlus;
- c) konkurss;
- d) läbirääkimistega menetlus;
- e) võistlevad läbirääkimised.

Kui riigihankleping või raamleping on tõenäoliselt kahe või enama institutsiooni, täitevasutuse või artiklis 185 osutatud asutuse huvides,

püüavad asjaomased tellijad hankemenetluse vajadusel läbi viia institutsioonidevahelistel alustel.

Kui riigihankeleping või raamleping on vajalik ühe institutsiooni ja liikmesriigi tellija ühismeetme rakendamiseks, võivad see institutsioon ja tellija hankemenetluse läbi viia ühiselt vastavalt rakenduseeskirjades täpsustatule."

- b) lõike 2 teine lõik jäetakse välja;
- c) lisatakse lõige 4:

“4. Rakenduseeskirjades määratletakse lõikes 1 viidatud hankemenetlus, mida kohaldatakse direktiivi 2004/18/EÜ II lisa B osa kohaste teenuslepingute ja salajaseks kuulutatud lepingute korral, mille täitmisega peavad kaasnema julgeolekualased erimeetmed, või kui see on vajalik ühenduste või Euroopa Liidu oluliste huvide kaitseks ja sätestatakse erieeskirjad lepingute sõlmimise kohta välisekspertidega hinnangute andmiseks või tehniliseks toeks.”

(54) Artikkel 92 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 92

"Pakkumiskutsega seotud dokumentides esitatakse hanke sisu täielik, selge ja täpne kirjeldus ning täpsustatakse lepingu suhtes kohaldatavad menetlusest kõrvale jätmise, valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumid."

(55) Artiklid 93 ja 94 asendatakse järgmistega Artiklit 93 muudetakse järgmiselt:

„Artikkel 93

1. ~~Vastavalt lõikele 5 jäetakse hankemenetlusest kõrvale taotlejad või pakkujad järgmistel juhtudel:~~
  - a) ~~nad on res judicata jõudu omava kohtuotsusega süüdi mõistetud pettuses, korrupsioonis, kuritegelikus ühenduses osalemises, rahapesus või mõnes muus ebaseaduslikus tegevuses, mis kahjustab ühenduste finantshuve;~~
  - b) ~~nende suhtes kehtib artiklis 96 viidatud halduskaristus.~~
2. ~~Tellijal võib lõike 5 kohaselt ja riskianalüüsi põhjal otsustada jätta hankemenetlusest kõrvale taotlejad ja pakkujad, kes on mis tahes allpool loetletud olukorras:~~
  - a) ~~nad on toetuse andmise menetluse ajal pankrotis või likvideerimisel, kohus on neile määranud halduri, nad on sõlminud kokkuleppe võlausaldajatega, nad on peatanud äritegevuse, nende suhtes on kõnealustes küsimustes algatatud menetlus või nad on siseriiklikes~~

~~õigusnormides või eeskirjades sätestatud samalaadsest menetlusest tulenevalt analoogilises olukorras;~~

~~b) nad on res judicata jõudu omava kohtuotsusega süüdi mõistetud ametialaste käitumisreeglitega seotud süüteo;~~

~~e) nad on raskelt eksinud ametialaste käitumisreeglite vastu ja tellija suudab seda mis tahes viisil tõendada;~~

~~d) nad ei ole täitnud kohustusi, mis on seotud sotsiaalkindlustusmaksete või maksude tasumisega ja mis tulenevad nende asukohariigi, tellija riigi või lepingu täitmise kohaks oleva riigi õigusnormidest.~~

~~3. Menetlusest kõrvale jätmise tingimused määratletakse eelnevalt ja tehakse taotlejatele või pakkujatele teatavaks.~~

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt f asendatakse järgmisega:

“f) nende suhtes kehtib artikli 96 lõikes 1 viidatud halduskaristus.”

ii) lisatakse järgmine lõik:

“Esimese lõigu punkte a–d ei kohaldata varude ostu puhul erakordselt soodsatel tingimustel kas tarnijalt, kes on oma äritegevust lõpetamas, või pankrotihaldurilt või likvideerijatelt võlausaldajaga sõlmitud kokkuleppe või riigi õigusnormidega ettenähtud muu samalaadse menetluse alusel.”

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

~~“42. Taotlejad või pakkujad peavad tõendama, et nende puhul ei kehti ükski lõikes 1 loetletud olukord. **Tellijal võib aga mitte nõuda nimetatud tõendamist väga madala maksumusega lepingute puhul vastavalt rakenduseeskirjades täpsustatule**, ja kui see on asjakohane, siis ka seda, et nende puhul ei kehti ükski lõikes 2 loetletud olukord.~~

Lõike 1 nõuetekohaseks kohaldamiseks peab taotleja või pakkuja tellija nõudmisel alati:

a) juhul kui taotlejad ja **või** pakkujad on juriidilised isikud, peab tellija nõudmisel tõendama, kes on pakkumise esitanud juriidilise isiku omanikud;

b) **kui nähakse ette allhange, tõendama, et alltöövõtja puhul ei kehti ükski lõikes 1 osutatud olukord.”**

c) lisatakse lõige 3:

5. ~~3.~~ Rakenduseeskirjades määratletakse maksimumperiood, mille kestel lõikes 1 punktis a ja lõikes 2 viidatud olukorrad annavad alust taotlejate ja pakkujate hankemenetlusest kõrvale jätmiseks. **Maksimaalne periood ei ületa kümnet aastat.**

(56) **Artiklid 94, 95 ja 96 asendatakse järgmistega:**

„Artikkel 94

Lepingut ei või sõlmida taotleja või pakkujaga, kes hankemenetluse käigus:

- a) on olukorras, kus neil on huvide konflikt;
- b) on hankemenetluses osalemiseks vajalike, tellija nõutavate andmete esitamisel esitanud valeandmeid või on nõutavad andmed esitamata jätnud;
- c) on ~~antud~~ **asjaomase** hankemenetluse puhul ühes **artikli 93 lõikes 1 osutatud** olukordadest, mis tingib menetlusest kõrvale jätmise;
- d) teeb olulisi vigu või paneb toime rikkumise või pettuse.

Artikkel 95

1. Ühenduste finantshuvide kaitse tagamiseks loob komisjon keskandmekogu ja haldab seda vastavalt isikuandmete töötlemist käsitlevatele ühenduse eeskirjadele. Andmekogus säilitatakse andmeid taotlejate ja pakkujate kohta, kes on mõnes artiklites 93, 94 ja artikli 96 lõike 1 punkti b ja lõike 2 punktis a nimetatud olukorras. Andmekogu on institutsioonide, täitevasutuste ja artiklis 185 osutatud asutuste jaoks ühine.

2. Liikmesriikide ja kolmandate riikide ametivõimud ning lõikes 1 nimetatud asutused, kes osalevad eelarve täitmisel vastavalt artiklitele 53 ja 54, edastavad pädevale eelarvevahendite käsutajale teabe taotlejate ja pakkujate kohta, kes on mõnes artikli 93 lõike 1 punktides a–c ja e nimetatud olukorras, kui asjaomase ettevõtja tegevus on kahjustanud ühenduste finantshuvisid. Nad vastutavad täielikult edastatud teabe õigsuse ja seaduslikkuse eest. Eelarvevahendite käsutaja valideerib kõnealuse teabe ja nõuab peaarvepidajalt selle andmekogusse sisestamist.

Käesoleva lõike esimeses taandes nimetatud ametivõimudel ja asutustel on juurdepääs andmekogus sisalduvale teabele ja nad võtavad seda vajaduse korral oma vastutusel arvesse eelarve täitmisega seotud lepingute sõlmimisel.

3. Lisaks eelarve täitmisega seonduvale juurdepääsule võib komisjon lubada andmekogus sisalduvale teabele juurdepääsu ka liikmesriikide, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide ametivõimudele nende nõudmisel, kui nad põhjendavad seda oluliste avalike huvidega.

4. Rakenduseeskirjades sätestatakse läbipaistvad ja ühtsed tingimused, millega tagatakse menetlusest kõrvale jätmise kriteeriumide proportsionaalne kohaldamine. Komisjon määratleb andmekogu haldamiseks standardised menetlused ja tehnilised näitajad.

~~„Samas võivad kaks või enam institutsiooni kulude kokkuhoiu eesmärgil leppida kokku ühise andmekogu kasutamises.”~~

Artikkel 96

1. Tellija võib määrata järgmisi haldus- või rahalisi karistusi:
  - a) taotlejad või pakkujad, kes on mõnes artikli 94 punktides b ja d viidatud olukorras;
  - b) töövõtjatele ~~või abisaajatele~~, kelle puhul eelarvest rahastatavate lepingute ~~või toetuslepingute~~ rikkumine on kuulutatud tõsiseks ~~lepingurikkumiseks~~.

Igal juhul annab tellija asjasse puutuvatele isikutele võimaluse esitada oma seisukohad.

2. Lõikes 1 viidatud karistused peavad olema võrdelised lepingu tähtsuse ja süüteo raskusega, ja võivad seisneda järgnevas:
  - a) taotlejal, pakkujal või töövõtjal ei lubata kuni kümme aastat osaleda eelarvest rahastatavates hankemenetlustes ja toetuste andmise menetlustes;
  - b) lõike 1 punktis a osutatud juhtudel maksab rahatrahvi taotleja või pakkuja ja lõike 1 punktis b osutatud juhtudel töövõtja ~~või makse saaja~~, kui need juhud on tõesti tõsised, ületamata seejuures asjaomase lepingu maksumust.”

(57) Artikli 97 lõige ~~1~~ 2 asendatakse järgmisega:

“1. Lepingud sõlmitakse lepingute sõlmimise kriteeriumide alusel, mida kohaldatakse pakkumiste sisu suhtes pärast seda, kui pakkumiskutsega seotud dokumentides esitatud valikukriteeriumide alusel on kontrollitud artiklite 93, 94 ja artikli 96 lõike 2 punkti a kohaselt menetlusest kõrvale jäetud ettevõtjate suutlikkust.”

~~“2. Lepinguid võib sõlmida enampakkumise või majanduslikult soodsaima pakkumise valimise teel või, välisekspertidega hinnangute andmiseks või tehniliseks toeks sõlmitavate lepingute korral, kandidaatide võimekuse alusel.”~~

(58) Artiklit 98 muudetakse järgmiselt:

- a) Lõige **lõiked 1 ja 2** asendatakse järgmisega:

"1. „Pakkumiste või **osalemis**taotluste esitamise korra abil tagatakse, et toimub tõeline konkurents ja et pakkumiste sisu jääb salajaseks seni, kuni need kõik ühel ja samal ajal avatakse.

2. Kui seda loetakse asjakohaseks ja proportsionaalseks, võib tellija kohustada pakkujaid rakenduseeskirjade kohaselt eelnevalt esitama tagatise pakkumiste tagasivõtmise vältimiseks.

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

"4. Kõiki **osalemis**taotlusi või pakkumisi, mille avamiskomisjon on tunnistanud ettenähtud tingimustele vastavaks, hinnatakse pakkumiskutsega seotud dokumentides sätestatud ~~valiku~~ ja ~~lepingute sõlmimise~~ kriteeriumide põhjal eesmärgiga teha tellijale ettepanek, kellega leping tuleks sõlmida, või enne elektroonilise oksjoni läbiviimist."

(59) **Artiklid 102 ja 103 asendatakse järgmistega:**

„Artikkel 102

1. Kui seda loetakse asjakohaseks ja proportsionaalseks, võib tellija nõuda töövõtjatelt eelneva tagatise esitamist, et:

a) tagada lepingu täielik täitmine;

b) piirata eelmaksetega seotud finantsriske.

2. Tellija nõuab töövõtjatelt kõnealuse tagatise esitamist rakenduseeskirjas täpsustatud juhtudel.

Artikkel 103

Kui pakkumismenetluses **esineb olulisi vigu, rikkumisi või pettusi**, ~~tühistamise korral oluliste vigade, rikkumiste või pettuse tõttu~~ peatavad institutsioonid menetluse ja võivad rakendada mis tahes vajalikke meetmeid, sealhulgas menetluse tühistamist.

Kui pärast lepingu sõlmimist selgub, et pakkumismenetluses või lepingu täitmisel on esinenud olulised vead, rikkumised või pettused, siis olenevalt etapist, kuhu menetlus jõudnud on, institutsioonid **oma paremal äranägemisel** kas hoiduvad lepingu sõlmimisest või peatavad lepingu täitmise **või vajadusel lõpetavad lepingu.**

Kui sellistes vigades, rikkumistes või pettuses on süüdi töövõtja, võivad institutsioonid olenevalt vigade, rikkumiste või pettuse raskusest lisaks sellele keelduda maksmisest, nõuda tagasi juba makstud summad või lõpetada kõik selle töövõtjaga sõlmitud lepingud."

(60) Artiklisse 104 lisatakse järgmine lause:

„Nad delegeerivad vastavalt artiklike 59 tellija ametiülesannete täitmiseks vajalikud volitused.”

(61) Artikkel 105 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 105

1. Kui käesoleva määruse teise osa IV jaotisest ei tulene teisiti, sätestatakse direktiivis 2004/18/EÜ künnised, mille abil määratakse kindlaks:

- a) artiklis 90 osutatud avaldamiskord;
- b) artikli 91 lõikes 1 osutatud menetluste valik;
- c) vastavad tähtajad.

2. Ilma et see piiraks rakenduseeskirjades täpsustatud erandite ja tingimuste kohaldamist, ei allkirjasta tellija lepingute puhul, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/18/EÜ, lepingut või raamlepingut eduka pakkujaga enne ooteaja möödumist.

(62) **Esimese osa VI jaotise 1. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:**

"1. PEATÜKK
Toetuste ulatus ja vorm"

(63) Artiklit 108 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

"Toetusi antakse kas komisjoni otsusega, millest edukat taotlejat teavitatakse, või temaga sõlmitava kirjaliku lepingu teel."

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

"2. Toetusteks käesoleva jaotise tähenduses ei ole:

- a) kulutused institutsioonide **liikmetele ja personalile, sealhulgas sotsiaalpoliitika meetmed, millega toetatakse endiste või praeguste liikmete ja töötajate ühendusi, ja osamaksud Euroopa koolidele;**
- b) laenud, **ühenduse riskiga seotud instrumendid või ühenduse osamaksud sellistesse instrumentidesse,** ~~laenu tagatised,~~ artiklis 88 osutatud riigihankelõpud ning makromajandusliku finantsabina ja eelarvetoetusena makstud toetused;
- c) erainvestori põhimõtte kohased omakapitaliinvesteeringud, **kvaasiomakapitali kaudu rahastamine** ja kapitaliosalused rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides, näiteks Euroopa

Rekonstruktsiooni- ja Arengupangas (EBRD) või spetsialiseeritud ühenduse asutustes, näiteks ja Euroopa Investeeringufondis (EIF);

- d) osamaksud, mille ühendid on tasunud liikmemaksudena organisatsioonidele, mille liikmed nad on;
  - e) kulutused, mis on tehtud eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega, detsentraliseeritult või ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega artikli 53 tähenduses;
  - f) maksed, mis on tehtud artiklites 54 ja 55 osutatud komisjoni volitatud asutustele ja artiklis 185 osutatud ühenduse asutustele, millele artikli 54 artikli 2 kohaselt on delegeeritud täitmisülesanded, ja maksed, mis on tehtud seadusandja loodud asutustele nende asutamise aluseks oleva põhiõigusakti kohaselt;
  - g) kulud, mis seonduvad kalandusturgudega, millele on osutatud nõukogu 21. juuni 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1290/2005 (ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta)⁸ artikli 3 lõike 2 punktis f;
  - h) institutsioonide poolt kutsutud või volitatud isikute kantud reisikulude tagasimaksud ja päevarahad ning kui see on asjakohane, siis neile makstavad mis tahes muud hüvitised."
- c) Lisatakse lõige lõiked 3 ja 4:

"3. Järgmised summad võrdsustatakse toetustega ja kui see on asjakohane, kohaldatakse nende suhtes käesoleva jaotise sätteid:

- a) tulu teatavate laenude intressitoetustelt;
- b) omakapitaliinvesteeringud või kapitaliosalused, välja arvatud lõike 2 punktis c osutatud.

4. Iga institutsioon võib sõlmida lepinguid teabevahetustegevuseks, kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ei ole riigihankemenetluse kasutamine asjakohane."

(64) Lisatakse artikkel 108a:

"Artikkel 108a

1. Toetused võivad olla järgmises vormis:

a) teatava protsendi tegelikult kantud abikõlblike kulude hüvitamine;

---

8 ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.

b) ühekordsed maksed;

c) kindlasummalised maksed;

d) punktides a, b ja c nimetatud vormide kombinatsioon.

2. Toetused ei tohi ületada üldist absoluutväärtusena väljendatud ülemmäära. Kohaldatakse artikleid 109 ja 111."

(65) Esimese osa VI jaotise 2. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

**"2. PEATÜKK
Põhimõtted"**

(66) Artikkel 109 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 109

1. Toetuste suhtes kohaldatakse läbipaistvuse, proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid.

Toetused ei või kumuleeruda, neid ei tohi anda tagasiulatuvalt. ja Nendega peab kaasnema kaasrahastamine, **välja arvatud artiklis 169 nimetatud toetuste puhul.**

Mingil juhul ei tohi ületada rahastamiskõlblike kulutuste kogumaksumust.

2. Toetuse eesmärgiks ega tagajärjeks ei tohi olla **abisaajale** kasumi tootmine.
3. Lõiget 2 ei kohaldata:
  - a) füüsilistele isikutele makstavate õppe-, teadusuuringute ja koolitusstipendiumide suhtes;
  - b) konkursiauhindade suhtes;
  - c) meetmete suhtes, mille eesmärgiks on tugevdada abisaaja finantssuutlikkust või toota tulu **välismeetmete raames;**
  - d) ~~madala maksumusega toetuste suhtes, mis on artikli 113 lõike 1 punktides b või c sätestatud vormis või nende kombinatsioonis vastavalt rakenduseeskirjadele.~~

(67) Artikli 110 lõike **lõige** 1-teine lõik asendatakse järgmisega:

- “1. **Toetused põhinevad aastaprogrammil, mis avaldatakse aasta alguses.**

„Seda ~~töö~~**aastaprogrammi** rakendatakse pakkumiskutsete avaldamise teel, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel või juhul, kui abisaaja või asjaomase meetme tunnuste tõttu ei ole vastava meetme puhul muud valikut **või kui abisaaja on toetuse saajana määratletud**

põhiõigusaktis.

Esimest lõiku ei kohaldata hädaabi ja humanitaarabi suhtes."

(68) Artiklid 111 ja 112 asendatakse järgmistega:

„Artikkel 111

Ühe meetme kohta võib ühele ja samale abisaajale anda eelarvest ainult ühe toetuse, välja arvatud juhul, kui asjaomaste põhiõigusaktidega on lubatud teisiti.

Abisaajale võib anda eelarvest ainult ühe tegevustoetuse eelarveaasta kohta.

Taotleja teavitab eelarvevahendite käsutajaid viivitamatult kõigist sama meetme või sama tööprogrammiga seotud mitme taotluse või mitme toetuse juhtudest.

Mingil juhul ei rahastata samasid kulusid ühenduse eelarvest kaks korda.

a) — Lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

Artikkel 112

“1. Toetust võib anda juba alanud meetmeks üksnes juhul, kui taotleja suudab tõendada vajadust alustada meetet enne toetuse andmist.

„Sellistel juhtudel ei tohi rahastamiskõlblikud kulud olla tehtud enne toetustaotluse esitamispäeva, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel, mis on sätestatud põhiõigusaktis, ja kulude puhul, mida on vaja häda- või humanitaarabi nõuetekohaseks andmiseks vastavalt rakenduseeskirjadele.

Ühtegi toetust ei või anda juba lõpule viidud meetmetele tagasiulatuvalt.

b) — Lõige 2 asendatakse järgmisega:

2. Tegevustoetuse lepingule võib alla kirjutada antakse kõige rohkem kuus kuud pärast kuue kuu jooksul abisaaja eelarveaasta algusest arvates. Rahastamiskõlblikud kulud ei tohi olla tehtud enne toetustaotluse esitamist ega abisaaja eelarveaasta algust.”

(69) Artikli 113 lõige 2 asendatakse järgmisega:

“2. Kui põhiõigusaktis ei ole sätestatud teisiti, vähendatakse Euroopa Liidu üldistes huvides tegutsevate asutuste puhul tegevustoetuste korduval andmisel nende suurust järk-järgult. Käesolevat sätet ei kohaldata toetuste suhtes, mida antakse mõnes artikli 108a lõike 1 punktides b ja c nimetatud vormis.”

(70) — Lisatakse artikkel 113a:

„Artikkel 113a

1. ~~Toetused võivad olla järgmises vormis:
  - a) ~~teatava protsendi tegelikult kantud abikõlblike kulude hüvitamine;~~
  - b) ~~ühekordsed maksed;~~
  - c) ~~kindlasummalised maksed;~~
  - d) ~~punktides a, b ja c nimetatud vormide kombinatsioon.~~~~
2. ~~Toetused ei tohi ületada üldist absoluutväärtusena väljendatud ülemmäära. Igal juhul kohaldatakse artikleid 109 ja 111.”~~

(71) Artikkel 114 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 114

1. Toetustaotlused esitatakse kirjalikult.
2. Toetustaotlus võetakse vastu, kui selle on esitanud:
  - a) juriidiline isik; **erandjuhtudel võetakse toetustaotlus vastu üksuselt, millel kehtiva siseriikliku õiguse kohaselt puudub juriidilise isiku staatus, tingimusel et selle esindajad omavad õigust võtta üksuse nimel juriidilisi kohustusi, ja võtavad rahalise vastutuse.**
  - b) füüsiline isik, kui meetme laad **või iseloom** või taotleja eesmärk seda nõuab. ~~erandjuhtudel toetustaotlus võetakse vastu üksuselt, millel kehtiva siseriikliku õiguse kohaselt puudub juriidilise isiku staatus ja mis on asutatud Euroopa Liidu territooriumil, tingimusel et selle esindajad omavad õigust võtta üksuse nimel juriidilisi kohustusi, ja võtavad rahalise vastutuse.~~
3. Toetusi ei või anda taotlejatele, kes on toetuste andmise menetluse ajal mõnes artikli 93 lõikes 1, ja artiklis 94 **ja artikli 96 lõike 2 punktis a** osutatud olukorras või, kui see on asjakohane, siis mõnes artikli 93 lõikes 2 nimetatud olukorras.

Taotlejad peavad tõendama, et ükski esimeses lõigus mainitud olukord nende puhul ei kehti. **Eelarvevahendite käsutaja võib aga mitte nõuda nimetatud tõendamist väga madala maksumusega toetuste puhul vastavalt rakenduseeskirjades täpsustatule.**

4. Eelarvevahendite käsutaja võib vastavalt artiklile 96 määrata taotlejatele tühusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid haldus- ja rahalisi karistusi.

Selliseid karistusi võib määrata ka abisaajatele, kes on **taotluse esitamise hetkel või** toetuselepingu täitmise **rakendamise** ajal eelarvevahendite käsutaja nõutavate andmete esitamisel esitanud valeandmeid või on andmed esitamata jätnud.”

(72) Artikli 116 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Ettepanekuid hinnatakse eelnevalt teatavaks tehtud valikukriteeriumide ja toetuste andmise kriteeriumide põhjal, et kindlaks teha, millised ettepanekud on rahastamiskõlblikud.”

(73) **Artikkel 118 asendatakse järgmisega:**

„Artikkel 118

1. Kui seda loetakse asjakohaseks ja proportsionaalseks, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja nõuda abisaajalt eelneva tagatise esitamist, et piirata eelmaksetega seotud finantsriske.

2. Eelarvevahendite käsutaja nõuab abisaajalt kõnealuse eelneva tagatise esitamist rakenduseeskirjas täpsustatud juhtudel.”

(74) **Artikli 119 lõige 2 asendatakse järgmisega:**

“2. Kui abisaaja ei täida oma kohustusi, peatatakse toetuse maksmine ja toetust vähendatakse või toetuse andmine lõpetatakse rakenduseeskirjades sätestatud juhtudel, olles abisaajale eelnevalt andnud võimaluse esitada oma seisukohad.”

(75) Artikkel 120 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 120

1. Kui meetme rakendamine eeldab abisaajalt hankelepingute sõlmimist, sätestatakse sellekohased menetlused vastavalt rakenduseeskirjadele.

2. Kui meetme rakendamine eeldab rahalise toetuse andmist kolmandatele osapooltele, võib ühenduselt toetust saav abisaaja anda sellist rahalist toetust, kui järgmised tingimused on täidetud:

a) rahaline toetus ei ole meetme esmane eesmärk;

b) toetuse andmise tingimused on rangelt määratletud abisaaja ja komisjoni vahel sõlmitud toetuslepingus **või toetuse andmise otsuses**, ilma võimaluseta kasutada kaalutusõigust;

c) asjassepuutuvad summad on väikesed.

Punkti c kohaldamisel määratletakse rakenduseeskirjades maksimaalne rahalise toetuse summa, mida abisaaja saab kolmandale isikule maksta.

3. Igas toetuslepingus **või toetuse andmise otsuses** peab olema selgesõnaliselt sätestatud ühenduse ja kontrollikoja õigus kontrollida dokumente ja teha kohapealseid kontrollid kõigi töövõtjate ja alltöövõtjate puhul, keda ühendus on rahastanud.”

(76) Artiklit 121 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) artikli 126 kohaseid institutsioonide raamatupidamisaruandeid, artiklis 185 osutatud asutuste raamatupidamisaruandeid ja muude asutuste raamatupidamisaruandeid, kui need kuuluvad ühenduse raamatupidamiseeskirjade kohaselt konsolideerimisele;”

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) eelarve täitmise koondaruandeid, milles esitatakse punktis c osutatud aruannetes sisalduv teave.”

(77) Artiklist 122 **muudetakse järgmiselt:**

a) asendatakse sõnad „artiklis 185” **asendatakse** sõnadega „artiklis 121”;

b) lisatakse teine lõik:

"Esimeses lõigus osutatud aruandes esitatakse muu hulgas andmed assigneeringute kasutamise määra kohta koos kokkuvõtva teabega assigneeringute ümberpaigutuste kohta erinevate eelarvepunktide vahel."

(78) Artikkel 128 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 128

Muude institutsioonide ja artiklis 121 osutatud asutuste peaarvepidajad saavad komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojale hiljemalt järgneva eelarve aasta 1. märtsil oma esialgse raamatupidamisaruande koos aruandega, mis käsitleb eelarvehaldust ja finantsjuhtimist asjakohasel aastal.

Komisjoni peaarvepidaja konsolideerib need esialgsed raamatupidamisaruanded komisjoni esialgse raamatupidamisaruandega ja saadab kontrollikojale hiljemalt järgneva aasta 31. märtsil komisjoni esialgse raamatupidamisaruande, **millele on lisatud komisjoni aruanne eelarvehalduse ja finantsjuhtimise kohta eelarveaastal**, koos esialgse konsolideeritud raamatupidamisaruandega.

Samuti saadab iga institutsiooni ja artiklis 121 osutatud asutuse peaarvepidaja Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt teises lõigus märgitud kuupäeval eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande.”

(79) Artiklit 129 muudetakse järgmiselt:

a) lõikes 1 asendatakse sõnad „artiklis 185” sõnadega „artiklis 121”.

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

"2. Muud institutsioonid peale komisjoni ja iga artiklis 121 osutatud asutus koostab oma lõpliku raamatupidamisaruande artikli 61 kohaselt ja saadab

selle lõpliku konsolideeritud raamatupidamisaruande koostamiseks komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojaile hiljemalt järgneva eelarveaasta 1. juulil.”

c) lisatakse lõige 2a:

"2a. Komisjoni peaarvepidaja koostab lõpliku konsolideeritud raamatupidamisaruande teiste institutsioonide poolt lõike 2 kohaselt esitatud teabe alusel. Lõplikule konsolideeritud raamatupidamisaruandele lisatakse komisjoni peaarvepidaja koostatud deklaratsioon, millega ta tõendab, et see on koostatud kooskõlas VII jaotisega ja finantsaruannete lisas toodud raamatupidamis põhimõtete, eeskirjade ja meetoditega.”

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

"3. Pärast lõpliku konsolideeritud raamatupidamisaruande ja komisjoni enda lõpliku raamatupidamisaruande heakskiitmist saadab komisjon need Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojaile enne järgneva eelarveaasta 31. juulit.”

(80) Artikli 130 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Lisaks artiklites 126 ja 127 sätestatud aruannetele esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule kord aastas aruande eelarveliste tagatiste ja nendega seotud riskide kohta.”

(81) Artiklit 131 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikes 1 asendatakse sõna „komisjon” sõnadega „komisjoni peaarvepidaja”.
- b) Lõikes 2 asendatakse sõna „komisjon” sõnadega „komisjoni peaarvepidaja”.

(82) Artikli 133 lõikes 1 asendatakse sõnad „artiklis 185” sõnadega „artiklis 121”.

(83) Artiklis 134 asendatakse sõnad „artiklis 185” sõnadega „artiklis 121”.

(84) Artikli 138 lõikes 1 asendatakse sõnad „artiklis 185” sõnadega „artiklis 121”.

(85) Artikli 139 lõige 2 asendatakse järgmisega:

“2. Iga institutsioon teavitab kontrollikoda ja mõlemat eelarvepädevat institutsiooni kõigist finantsküsimusi reguleerivatest sise-eeskirjadest, mille nad on vastu võtnud.”

(86) Teise osa I jaotise pealkiri asendatakse järgmisega:

**„I JAOTIS
EUROOPA PÕLLUMAJANDUSE TAGATISFOND”**

(87) Artikli 148 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Käesoleva määruse esimest ja kolmandat osa kohaldatakse Euroopa Põllumajanduse Tagatisefondi (edaspidi—EAGF) käsitlevates eeskirjades

osutatud asutuste ja organite tehtavate kulutuste ja nende tulude suhtes, kui käesolevast jaotisest ei tulene teisiti.”

(88) Artiklit 149 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Iga eelarveaasta kohta sisaldab EAGF liigendamata assigneeringuid, välja arvatud kulutuste puhul, mis seonduvad nõukogu määruse (EÜ) nr 1290/2005(***) artikli 3 lõikes 2 osutatud meetmetega, mis kaetakse liigendatud assigneeringutest.”

(***) ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Kasutamata jäänud assigneeringud, mis on seotud määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 3 lõikes 1 nimetatud meetmetega, võib üle kanda üksnes järgmisesse eelarveaastasse.

Selline ülekandmine peab jääma 3% piirsesse esimeses lõigus nimetatud esialgsetest assigneeringutest ning ei tohi ületada summat, mille võrra eelmisel eelarveaastal otsetoetusi vähendati vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1782/2003(****) artiklile 11.

Ülekantavad assigneeringud kantakse tagasi üksnes eelarveridadele, mis käsitlevad määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 3 lõike 1 punktis c viidatud meetmeid.

Sellise ülekandmise tulemusel võib täiendavaid makseni teha ainult lõplikule abisaajale, kelle suhtes eelneval eelarveaastal kohaldati otsetoetuse vähendamist vastavalt määruse (EÜ) nr 1782/2003 artiklile 11.

Komisjon teeb ülekandmisotsuse hiljemalt selle aasta 15. veebruaril, millisesse assigneeringud üle kantakse, ja teatab sellest eelarvepädevatele institutsioonidele.”

(****) ELT L 270, 21.10.2003, lk 1.

(89) Artikli 150 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

"2. Komisjoni otsused, millega kinnitatakse nende maksete suurus, kujutavad endast üldisi esialgseid kohustusi EAGF-i kirjendatud assigneeringute kogusumma piires.

3. Alates 15. novembrist võib EAGF jooksvaid halduskulusid eelnevalt siduda kulukohustustega järgneva eelarveaastaks ettenähtud assigneeringute arvelt.

Sellised kulukohustused ei tohi siiski ületada vastavaid assigneeringuid, mille suhtes eelarvapädevad institutsioonid on teinud otsuse viimase vastuvõetud eelarve jaoks. Sellised kohustused võivad olla seotud üksnes kuludega, mis põhinevad olemasoleval põhiõigusaktil.”

(90) Artikli 151 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„EAGF-i käsitlevates eeskirjades osutatud asutuste ja organite tehtavate kulutuste suhtes võetakse kahe kuu jooksul pärast liikmesriikide saadetud aruannete kättesaamist kohustused peatükkide, artiklite ja punktide kaupa. Sellise kohustuse võib võtta pärast nimetatud kahekuulise tähtaja möödumist alati, kui on vaja kohaldada asjaomaste eelarveridade assigneeringute ümberpaigutamise menetlus. Summad märgitakse makstuks kahekuulise tähtaja jooksul, välja arvatud juhul, kui liikmesriigid ei ole veel makset teinud või kui makse abikõlblikkus ei ole kindel.”

(91) Artikkel 152 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 152*

Eelarve raamatupidamisarvestuses kirjendatakse kulud eelarveaasta kontodele maksete põhjal, mille komisjon on teinud kulude hüvitamiseks liikmesriikidele hiljemalt asjakohase aasta 31. detsembril, tingimusel et peaarvepidaja on maksekorralduse kätte saanud hiljemalt järgneva eelarveaasta 31. jaanuaril.”

(92) Artikli 153 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Kui komisjon võib artikli 23 **lõike 1** kohaselt assigneeringuid ümber paigutada, teeb ta oma otsuse hiljemalt järgneva eelarveaasta 31. jaanuaril ja teavitab eelarvapädevaid institutsioone **vastavalt kolm nädalat enne artikli 23 lõike 1 punktis a osutatud ümberpaigutuste tegemist.**”

(93) Artikkel 154 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 154*

1. Käesoleva jaotise kohased sihtotstarbelised tulud kirjendatakse päritolu järgi artikli 18 lõike 2 kohaselt.
2. Nõukogu määruse (EÜ) **1290/2005(*****)** (mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist) artiklis 30 osutatud raamatupidamisarvestuse kontrollimist ja heakskiitmist käsitlevate otsuste tulemus kirjendatakse ühte artiklisse.”

(*****) ELTL [...], [...], lk [...].”

(94) Teise osa II jaotise pealkiri asendatakse järgmisega:

**„II JAOTIS
STRUKTUURIFONDID, ÜHTEKUULUVUSFOND, KALANDUSFOND JA MAAELU
ARENGU PÕLLUMAJANDUSFOND”**

(95) Artiklit 155 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Käesoleva määruse esimest ja kolmandat osa kohaldatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERDF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Kalandusfondi (EFF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) (edaspidi „fondid”) käsitlevates eeskirjades osutatud asutuste ja organite tehtavate kulutuste ja nende tulude suhtes, kui käesolevast jaotisest ei tulene teisiti.”

b) lõige 3 jäetakse välja.

(96) Artikli 157 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Vabastatud assigneeringud võib taaskasutatavaks teha juhul, kui ainuüksi komisjon on teinud ilmse vea.”

(97) Artikkel 158 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 158

Käesolevas jaotises osutatud tegevuskulude puhul, võib komisjon, välja arvatud EAFRD korral, teha ümberpaigutusi ühest jaotisest teise, tingimusel et asjakohased assigneeringud on ette nähtud samaks otstarbeks artiklis 155 osutatud eeskirjade tähenduses **või need on kulutused tehniliseks abiks** ~~või on sama kulutuste kategoorias järgnevalt:~~

a) ~~„ühenduse algatused”;~~

b) ~~„tehniline abi” ja „uuenduslikud meetmed”.~~

(98) Artiklisse 160 lisatakse lõige 1a:

„1a. Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning söe ja terase teadusfondi käsitleva protokolliga asutatud söe ja terase teadusfondi tuluga seonduvaid assigneeringuid käsitletakse sihtotstarbelise tuluna artikli 18 tähenduses. Selle tuluga seoses tekkivad kulukohustuste assigneeringud tehakse taaskasutatavaks niipea, kui saadaolev summa on eelarvestatud, ja maksete assigneeringud niipea, kui tulu on laekunud.”

(99) Lisatakse artikkel 160a:

„Artikkel 160a

1. Kulukohustuste assigneeringud, mis vastavad teadusuuringutega seotud projektide, millesse need on kirjendatud, täieliku või osalise rakendamata jätmise tulemusel vabastatud kulukohustuste maksumusele, võib erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel muuta taaskasutatavaks, kui see on hädavajalik algselt kavandatud programmi ellu viimiseks, välja arvatud juhul kui jooksva eelarveaasta eelarve sisaldab selleks otstarbeks vahendeid.
2. ~~Esimeses~~ Lõikes 1 märgitud eesmärgil vaatab komisjon iga eelarveaasta alguses eelmisel eelarveaastal vabastatud assigneeringud läbi ja hindab vajadustele tuginedes, kas assigneeringute taaskasutatavaks muutmine on vajalik.

Nimetatud hindamise alusel võib komisjon esitada eelarvepädevatele institutsioonidele asjakohased ettepanekud iga eelarveaasta 15. veebruariks, märkides iga eelarvepunkti puhul ära nende assigneeringute taaskasutatavaks muutmise põhjused.

3. Eelarvepädevad institutsioonid teevad komisjoni ettepanekute osas otsuse kuue nädala jooksul. Kui nimetatud tähtjaks ei ole otsust tehtud, loetakse ettepanekud heakskiidetuks.

Kulukohustuste summa, mis eelarveaastal n taaskasutatavaks muudetakse, ei tohi mingil juhul ületada 50% eelarveaastal n-1 samal eelarvereval vabastatud assigneeringute kogusummast.

4. Taaskasutatavaks muudetud kulukohustusi ei kanta järgmisesse perioodi üle.

Taaskasutatavaks muudetud kulukohustustega seonduvad juriidilised kohustused võetakse eelarveaasta n 31. detsembriks.

Eelarveaasta n lõpus vabastab vastutav eelarvevahendite käsutaja nende taaskasutatavaks muudetud kulukohustuste kasutamata saldo lõplikult.”

(100) Artikli 163 esimene lause asendatakse järgmisega:

"Käesolevas jaotises kirjeldatud meetmeid võib/võivad rakendada kas tsentraliseeritult komisjon või detsentraliseeritult abi saav kolmas riik või abi saavad kolmandad riigid või võidakse seda teha koostöös liikmesriikidega või ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega."

(101) Artikkel 164 jäetakse välja.

(102) Artiklit 166 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

“b) leping meetmete rakendamise eest vastutavate riiklike või rahvusvaheliste avalik-õiguslike asutuste või füüsiliste või juriidiliste isikutega või neile antav toetus."

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

"Välisabi andmise tingimused kehtestatakse dokumendis, mille alusel käesoleva lõike punktides a ja b sätestatud lepinguid ja toetusi hallatakse."

~~„Esimese lõigu punktides a ja b ettenähtud kokkulepetes ja lepingutes sätestatakse tingimused, mille alusel abisaajad või töövõtjad välisabi haldavad.“~~

c) **lõige 2 asendatakse järgmisega:**

"2. Lõike 1 punktis a osutatud rahastamiskokkulepped abi saavate kolmandate riikidega sõlmitakse hiljemalt 31. detsembril aastal n + 1, kusjuures aasta n on eelarvelise kulukohustuse võtmise aasta."

Individauallepingud, toetuslepingud ja toetuse andmise otsused, millega selliseid rahastamiskokkuleppeid rakendatakse, sõlmitakse või võetakse vastu hiljemalt kolme aasta möödudes rahastamiskokkuleppe sõlmimise päevast. Pikaajaliste või mitmeetapiliste infrastruktuuri- või maaelu arendamise projektide korral võib komisjon aga erandkorras määrata asjaomase projekti rahastamisotsuses kindlaks kõnealuse tähtaja pikendamise kuni viie aastani."

Auditeerimist ja hindamist käsitlevad individauallepingud võib sõlmida hiljem."

d) **lisatakse lõige 3:**

"3. lõikes 2 sätestatud eeskirju ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- **piiriülene koostöö, regionaalareng, inimressursi arendamine ja maaelu arendamine, mida on käsitletud määruses xxx/2006, millega seatakse sisse vahend ühinemiseelseks abiks;**
- **piiriülene koostöö, mida on käsitletud määruses xxx/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa naabus- ja partnerlusvahendi loomiseks.**

Neil juhtudel kohaldatakse järgmisi eeskirju:

a) **Mis tahes osa sellise mitmeaastase programmi jaoks ettenähtud eelarvelistest kulukohustustest vabastatakse automaatselt, kui 31. detsembriks neljandal aastal pärast aastat n, mil eelarveline kulukohustus võeti:**

i) **ei ole seda kasutatud eelmakseteks või**

ii) **ei ole seda kasutatud vahemakseteks või**

iii) sellega seoses ei ole esitatud ühtegi ühinemiseelse abi vahendi sisseadmist käsitleva määruse artiklis ... ega naabus- ja partnerlusvahendi loomise üldsätteid käsitleva määruse artiklis ... sätestatud tingimustele vastavat kuludeklaratsiooni.

b) See osa eelarvelistest kulukohustustest, mis on 2017. aasta 31. detsembril veel avatud ja millega seoses ei ole kuludeklaratsioon 2018. aasta 31. detsembriks veel esitatud, vabastatakse automaatselt."

(103) Artiklit 167 **muudetakse järgmiselt:**

a) lõike 1 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) riiklik või rahvusvaheline avalik-õiguslik asutus või füüsiline või juriidiline isik, kes ~~on sõlminud komisjoniga toetuslepingu~~ **saab toetust** välismeetme rakendamiseks.”

b) **lõige 2 asendatakse järgmisega:**

“2. Hankemenetlused tuleb sätestada artiklis 166 sätestatud rahastamiskokkulepetes, toetuslepingus või toetuse andmise otsuses.”

(104) Teise osa IV jaotise 4. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„4. peatükk TOETUSED”

(105) Lisatakse artikkel 169a:

"Artikkel 169a

Abi saavate kolmandate riikide poolt detsentraliseeritud halduse korras kohaldatavad toetusmenetlused sätestatakse artiklis 166 osutatud rahastamiskokkulepetes. Need ~~sätted~~ põhinevad esimese osa VI jaotises kehtestatud eeskirjadel.”

(106) Artikli 171 lõige 2 asendatakse järgmisega:

"2. Käesolevat jaotist, välja arvatud artiklid 174, 174a ja artikli 175 lõige 2, kohaldatakse Euroopa Pettusevastase Ameti (OLAF) tegevuse suhtes.”

(107) Artikkel 173 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 173

Teatavat Euroopa talitust käsitlevasse lisasse kirjendatud assigneeringute osas annab komisjon eelarvevahendite kasutaja volitused edasi asjaomase Euroopa talituse juhatajale artikli 59 kohaselt.”

(108) Artikli 174 lõike 1 teine lause asendatakse järgmisega:

„Selle Asjaomase Euroopa talituse juhataja võtab raamatupidamisarvestuse süsteemi põhimõtted vastu pärast juhtkonnalt heakskiidu saamist.”

(109) Lisatakse artikkel 174a:

„Artikkel 174a

1. Iga institutsioon võib anda eelarvevahendite käsutaja volitused oma eelarveossa kirjendatud assigneeringute haldamiseks edasi institutsioonidevahelise Euroopa talituse juhatajale ning kehtestab nende volituste piirid ja tingimused.
2. Komisjoni siseaudiitor täidab kõiki esimese osa IV jaotise 8. peatükis sätestatud kohustusi.”

(110) Artiklit 175 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 jäetakse välja.
- b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

"2. Kui Euroopa talitus sooritab oma ülesannete raames kolmandatele isikutele tarneid rahalise tasu eest, kehtestab selle juhataja selliste tarnete sooritamise korra ja vastavat raamatupidamisarvestust käsitlevad eeskirjad vastu pärast juhtkonnalt heakskiidu saamist.”

(111) Artikkel 176 jäetakse välja.

(112) Artiklit 178 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 teine lause asendatakse järgmisega:

„Sellised kulukohustused ei tohi siiski ületada ühte neljandikku eelarvepädevate institutsioonide otsustatud jooksva eelarveaasta vastaval eelarvereval esitatud assigneeringutest.”

- b) lõikes 2 lisatakse järgmise lause:

„Sel juhul lõikes 1 nimetatud piirangut ei kohaldata.”

(113) Artikli 179 lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

"Mõlemad eelarvepädevad institutsioonid teatavad asjaomasele institutsioonile ühe nädala jooksul oma kavatsusest esitada viimasele arvamus. Kui sellist teatamist ei toimu, võib asjaomane institutsioon rakendada kavandatud meetme oma haldusliku iseseisvuse alusel, kui EÜ asutamislepingu artiklist 282 ja Euratomi asutamislepingu artiklist 185 ei tulene ühenduse esindamise osas teisiti."

(114) Pärast artiklit 179 lisatakse VII jaotis:

"VII JAOTIS **EKSPERDID**

Artikkel 179a

Rakenduseeskirjades sätestatakse konkreetne menetlus selliste ekspertide valikuks, kes aitavad institutsioone eelkõige ettepanekute ja toetustaotluste või hankemenetluse pakkumiste hindamisel või pakuvad tehnilist tuge eelarvest rahastatavate projektide järelemeetmete ja lõpliku hindamise juures ning kellele tasutakse selle eest kindla summa alusel."

(115) **Artiklile 181 lisatakse lõige 6:**

"6. Artiklis 95 osutatud keskanndmekogu luuakse 1. jaanuariks 2009."

(116) **Lisatakse artikkel 181a:**

"Artikkel 181a

Käesoleva määruse teise osa II jaotises osutatud tegevuskulude osas võib komisjon teha ümberpaigutusi ühest jaotisest teise või sama jaotise piires, tingimusel et asjaomased assigneeringud on mõeldud sama eesmärgi või sama kulukategooria jaoks järgnevate meetmete hulgast, mis on ette nähtud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1260/1999(*****) ja mille puhul makseid ei ole veel tasutud:

a) ühenduse algatused;

b) tehniline abi ja uuenduslikud meetmed."

EÜT L 161, 26.6.1999, lk 1.

(117) **Artiklile 183 lisatakse teine lõik:**

"Ta palub teistel artiklis 1 osutatud institutsioonidel esitada oma arvamus ja võtab neid vajadusel nõuetekohaselt arvesse. Institutsioonid esitavad oma arvamuse kahe kuu jooksul komisjoni eelnõu saamisest arvates."

(118) Artikli 185 **muudetakse järgmiselt** lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmistega:

a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

"3. Iga lõikes 1 nimetatud asutus näeb ette siseauditi ametiülesande, mida tuleb täita asjakohaste rahvusvaheliste standardite kohaselt.

Auditeerimise ülesannet täidetakse kas määrates audiitori asutusesiseselt või usaldades selle ülesande välisaudiitorile.

Kõnealuste asutuste läbiviidud auditite tulemused edastatakse komisjoni siseaudiitorile, kes teavitab komisjoni.

Komisjoni siseaudiitor tõendab, et auditi ülesande täitmisel on järgitud rahvusvahelisi auditeerimise standardeid ja et ta võib selleks kvaliteediauditeid läbi viia."

b) lõige 4 jäetakse välja.

~~4. Artiklis 121 osutatud asutused kohaldavad artiklis 133 sätestatud raamatupidamiskorda nii, et nende raamatupidamisaruandeid oleks võimalik konsolideerida komisjoni omadega."~~

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, [...]

Nõukogu nimel
eesistuja [...]